

DIARI DE MATARÓ

Redacció i Administració: Barcelona, 13 - Telèfon 255 — ANY VIII — DISSABTE, 26 JULIOL 1930 — NUM. 2129 — Subscripció: Mataró, 2 ptes. mes. - Fora, 7'50 ptes. trim.

W

ENRIC SERRAS
SASTRE
SANTA TERESA, 52
MATARÓ

25 cèntims

"Banco Urquijo Catalán"

Domicili: Pelai, 42 - Barcelona ◆ Apartat de Correus, 845 - Telèfon 16460 ◆ Capital 25.000.000

◀ Direccions telegràfica i telefònica: «Caturquijo» ◆ Magatzems en la Barceloneta (Barcelona) ▶

AGÈNCIES I DELEGACIONS a Banyoles, La Bisbal, Calella, Girona, Manresa, Mataró, Palamós, Sant Feliu de Guixols, Sitges, Torelló, Vich i Vilanova i Geltrú.

Corresponsal del Banc d'Espanya a Mataró i Vilanova i Geltrú.

ENTITATS QUE COMPOSEN EN GRUP «URQUIJO»: «Banco Urquijo», de Madrid; «Banco Urquijo Catalán», de Barcelona; «Banco Urquijo Vascongado», de Bilbao; «Banco Urquijo de Guipúzcoa», de San Sebastián; «Banco del Oeste de España», de Salamanca; «Banco Minero Industrial de Asturias», de Gijón; «Banco Urquijo de Guipúzcoa-Biarritz», de Biarritz; «Banco Mercantil de Tarragona», de Tarragona, i les quals tenen establertes bon nombre de Sucursals i Agències en diferents localitats espanyoles.

Corresponsals directes en totes les places d'Espanya i en les més importants del món.

AGÈNCIA DE MATARÓ

Carrer de Carles Padrós, 6

Apartat, número 5 ◆ Telèfons 8 i 305

Igual que les restants Dependències del Banc, aquesta Agència realitza tota classe d'operacions de Banca i Borsa, descompte de cupons, obertura de crèdits, etc., etc.

HORES D'OFICINA: DE 9 A 13 I DE 15 A 17 H.

DISSABTES DE 9 A 13

Mobles S. DOMENECH

Taller: BARCELONA, 15 :: Magatzem: Palau, 8 i 10

Liquidació dels mobles de fabricació "SERIES", que hi ha en el magatzem del Carrer Palau, 8 i 10, per **AMPLIACIÓ DEL TALLER** del carrer de Barcelona per dedicar-se solament als **— MOBLES D'ENCARREC —** I DECORACIÓ D'HABITACIONS

Especialitat en els treballs d'estil

Una de les instal·lacions amb decoració i mobles fets per aquest, que és el despatx de la fàbrica dels MOLFORT'S S. A. d'aquesta ciutat

PRESSUPOSTOS, PROJECTES I ESTUDIS

FÁBRICA DE GASOSES I SIFONS

FÈLIX JANÉ

Elaboració especial amb aigua ozonitzada i àcid carbònic natural, del qual sóc únic concessionari

Representant exclusiu per Mataró i sa comarca del tan acreditat "ORANGE CRUSH" I CERVESA "DAMM"

Cuba, 69 - Mataró - Telèfon 258

Les Santes són nostres per ver- dader títol de possessió o a precari?

Mantes vegades ja en converses particulars ja en públic, sia en periòdics sia en follets, uns de bona fe altres fent gala d'un criticisme avençat, han volgut arrabassar-nos la més cabdal i llegítima glòria de nostra Ciutat, o sia la d'ésser la pàtria nadiua de les Santes Verges i Màrtirs Juliana i Semproniana, o que les reliquies que d'aquestes posseïm no són autèntiques. Que vingui en bona hora la crítica històrica fent llum sobre els esdeveniments del passat; que rectifiqui dates, que aclareixi conceptes, que desfaci llegendes, puix aquest és el seu ofici o missió. No serem pas nosaltres qui li posarem traves, ni blasmarem les seves troballes. Emperò, no podem admetre que per senzilles suposicions, per arguments fundats en similituds, per dubtes originats de l'aplicació del mètode cartesià als problemes d'història, es negui un fet, es desvirtui un personatge i es negui l'autenticitat de unes reliquies que tenen en llur favor una tradició fonamentada en valiosos arguments, que en el decurs del temps de nou ha sigut vigoritzada amb noves proves de no escàs valor. Ja sabem que l'ordre dels fets històrics no hi ha llei de prescripció que hi valgui; però sí, que una tradició milenària dona un verdader títol de possessió, que només pot ésser anul·lat per un fet rigorosament cert i incontrovertible. Sí, perquè una tradició pot originar-se d'una creença equivocada: sí, perquè aquesta tradició en el decurs dels segles té alguna anella rompuda; sí, perquè no pot aplicar-se el mètode rigorosament matemàtic, per aqueixos motius s'ha de rebutjar la tal tradició, se seguiran una serie d'absurditats i dificultats majors que les que resultarien d'admetre la raó i veritat d'aital tradició. Tal succeïria en el nostre cas de la pàtria de les Santes i de l'autenticitat de les seves reliquies.

Havem llegit aqueixos dies amb certa emoció els Decrets de la concessió del res propi de les Santes i de Declaració del Patronat d'Aquelles en favor de la Ciutat de Mataró, decrets que foren donats per la Sagrada Congregació de Ritus amb l'aprovació de Sa Santedat el Pontífex Rómà, als quals precediren els corresponents processos canònics, que són un resum i aval dels principals arguments en favor de la filiació de les Santes respecte de nostra Ciutat, i de l'autenticitat de llurs Reliquies guardades en la Basílica parroquial de Santa Maria. No pretenim pas ara fer-ne un estudi detallat de quiscun; el que ha sigut fet a bastament des de 1772 en mantes ocasions. Només volem dar-ne una recensió global, que judiquem suficient per a nostre objecte.

Els arguments emprats com a fonaments documentals del Patronat de les Santes en favor de Mataró són

pergamins antiquíssims on consta la filiació i martiri de les Santes: urnes que mostren relleus sobre la missió i martiri de Sant Cugat i de les seves deixebles; llibres de chor i antifonaris d'ús en el cenobi de Sant Cugat en els oficis divins i res canònic i retaules i quadros on eren representades nostres Santes amb llegendes que contenien llurs noms i pàtria natal, declaracions de monjos fidedignes sobre les Santes i cartularis guardats en el venerable monestir. La mateixa tradició és acuradament examinada, sens que ofereixi aquells trets que podrien fer-la sospitosa. El fet mateix de que la vida i martiri de de les Santes ens hagi pervingut despullada de fets meravellosos, de parlaments i diàlegs, que no siguin rigorosament certs, són un indici no menyspreuable en favor de nostra tesi. L'austeritat de la narració de la vida i mort de les Santes, li treu tota la indumentària de llegenda amb

que salen venir vestides certes vides de Sants. Es un argument de molt de pes el fet de que si bé el Pontífex Climent VIII donà un decret de que no podien honorar-se amb culte públic aquells Sants que no havien sigut canonitzats per l'Església, no obstant, la tradició antiquíssima, constant i ben fonamentada en favor de les Santes era suficientment valuosa per a que les Verges lluronenses fossin publicament venerades.

La declaració de que l'Església aprovava el culte tributat a les Santes, la concessió del Patronat, del res, d'indulgències, fou un aval del més gran valor en favor de nostra Tradició. Per l'aprovació del culte se seguí un procés rigorosíssim en que un per un foren escatits els diversos arguments, a cada un dels quals no hi mancà els contra-arguments d'oposició del promotor de la Fé, qui sempre es escollit entre els peritissims en les disciplines eclesiàstiques,

Fotografia DIARI DE MATARÓ

Santes Juliana i Semproniana Patrones de Mataró

Imatges d'argent que es col·loquen en l'altar major de la Basílica de Santa Maria els dies de la Festa Major.

Full d'història Mataronina

Ciudadans afusellats pels francesos

En aquesta diada que tant de goig dóna fer nova coneixença de la nostra història, em plau força de contar un episodi èpic de la mateixa. el qual m'ha contat a mí mantes vega-

de pregons coneixements en arqueologia.

Amb lo exposat creiem suficient per a afirmar que Mataró és la pàtria de Juliana i Semproniana i posseïx les seves Reliquies i que aquest honor i glòria són ben seves per verda- der títol de possessió i no a precari, com alguns volen suposar.

Un mataroní

des el meu estimat avi i que ell el sap per tradició de família:

Era en els temps de les guerres napoleòniques, quan la nostre Pàtria estava en oberta lluita amb la França Imperialista del primer Napoleó Veient el malestar general del país i per tal d'establir comunicació amb la frontera, el general Duhesme sortí de Barcelona amb 5.000 homes i en arribar a Mongat ja li impediren el pas durant força temps, però, el dia 16 de juny arribà a Mataró, on abans havia tramès l'ordre de que tots els elements armats deposessin les armes però, heus aci que un grup compost de vuit homes que eren el propietari de la casa anomenada can Torné, situada al carrer de Sant Roc, cantonada a la Muralla del Tigre i En Clariana, més els sis restants els noms dels quals no recordo, sortiren de Mataró pel camí que mena a can Bruquera; En Torné començà amb aquestes, a parlar i dir que eren uns covarts, que no era de bons patriotes el que feien i que s'havia d'anar a morir a Mataró. S'entusiasmaron aquells valents de tal manera que decidiren tornar de bell nou a la ciutat i fer front a l'allau francesa que prompte l'envairia de pas cap a Girona. Així que foren arribats, s'instal·laren a la dita casa Torné i guarnits els balcons amb matalassos espiaren l'arribada de l'enemic, quan aquest fou a la seva vista romperen el foc. El que disparava els fusells era el propi Torné, amo de la casa, limitant-se els altres a carregar-los. No cal dir de com els disparats foren certers, tirats damunt un exèrcit compacte de cinc mil homes. Tot d'una, però, fou mort d'un tret el propietari de can Torné, quedant són cadàver damunt els matalassos; i amb totes aquestes, els francesos ja s'apoderaven de la casa i als braus defensors, així que els tingueren en son poder, els feren apilar els morts que ells havien ocasionat a la columna i els feren posar al peu de la portella situada al costat de la font i en la façana de la casa. Una vegada acabada aquesta feina, els feren agenollar en el mateix lloc i els afusellaren, però, heu's aci que En Clariana no morí pas en l'afusellament, sinó que caigué esvaït o be sols ferit i segurament hauria després escapat de la mort, sinó hagués estat per causa d'un llancer que anava al final de la columna i que muntat dalt de cavall, s'entretingué per dissort, en passar, a punxar amb la llança els morts, i en essent a tocar En Clariana, aquest intentà aixecar-se, i així quedà descobert. A les hores per acabar, obtaren per matar-lo d'una manera tràgica i esgarriosa. Li posaren damunt una camisa enquitranada i tot seguit li calaren foc. D'aquesta manera morí l'últim d'aquells herois, que no era altra que el meu besavi—comenta l'avi.

Tot això és el que contaren de tan trista jornada els veïns del davant de can Torné els quals ho pogueren veure amagats rera la seva reixa Retem avui un piadós record a n'aquells braus i heroics mataronins patricis que meresqueren bé de la Pàtria.

Lluís Ferrer i Clariana

MITJONS

VARON DANDY

Josep Esperalba - Mataró

Pa Condal

Premiat amb diploma i medalla d'or
en l'Exposició Internacional
de Barcelona

Forn Iluro

Josep Simon

Sant Josep, 31

MATARÓ

Tramvia de Mataró a Argentona

S. A.

Horari de sortides des de 1.er de juliol 1930

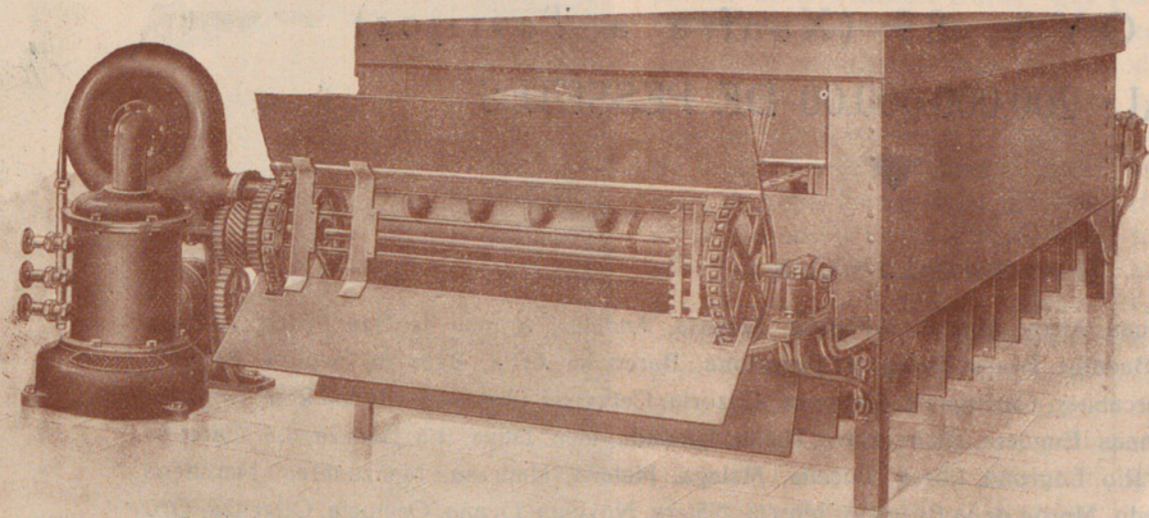
De Mataró		De Argentona	
Mati	Tarda	Mati	Tarda
6	12'45	6'25	12'25
6'50	1'25	6'55	1'25
7'20	* 1'56	7'25	2'25
7'46	2'22	7'55	3'25
* 8'25	2'56	9	4'25
9	3'46	9'45	4'55
9'48	4'51	10'50	5'45
* 10'15	5'49	11'35	6'05
10'48	6'28		7
12	7'29		8'05
	* 8'06		9'15
	8'46		10'15
	9'18		
	9'48		

NOTES:

- * Solament arribaran als Salessians. (Els festius fins Argentona).
- De l'Hotel Solé, cinc minuts abans de l'hora assenyalada.
- Les sortides de Mataró (12 i 5'49 no) arribaran a l'Hotel Solé.
- Les sortides d'Argentona (6'25 i 12'25 i 6'05) s'efectuaran del poble.
- La sortida de Mataró (9'18) solament circularà els diumenges i dies festius, i sols arribarà al carrer de Fra Lluís de León.
- Els diumenges i dies festius hi haurà un servei cada mitja hora.

SENYOR FABRICANT!...

Com més estimi el ben acabat i la bona i acurada presentació dels seus articles ja sien mitges o calcetins, més gran interès deu tenir en conèixer la MAQUINA APRESTADORA AUTOMÀTICA que funciona amb aigua freda.

Reflexioni l'interès que li pot tenir continuar aprestant amb elements cars com son el Vapor. Electricitat, etc., podent fer-ho pel NOU MÉTODE PATENTAT d'aigua clara.

Explicacions, proves, mostres, catàlegs i detalls, sense cap compromís,

Màquines per mitjana i gran producció.

UNIC CONSTRUCTOR:

TALLERS J. ROURE

Gravina, 26

MATARÓ

Telèfon 22

Francisco Fàbregas

Successor de l'Antiga "CASA RECODER,, - Fundada en 1774

Joieria - Plateria - Rellotgeria - Optica

Enric Granados, 45

Mataró

SI TÈ UN RETRAT PETIT I EL VOL EN GROS VISITI PER ECONOMIA LA

CASA PRAT

CENTRE D'AMPLIACIONS FOTOGRÀFIQUES

EXPOSICIÓ PERMANENT - SUCURSALS A PROVINCIES

CHURRUCA, 60

MATARÓ

HERBORISTERIA "LA ARGENTINA"

DE

FÉLIX GIRALT

Plantes medicinals de la FLORA Europea, Americana i de les Selves africanes

SANT BENET, 23

MATARÓ

PERRUQUERIA PER A SENYORES

ADELARD COLL

Tintures de «Henué». - Ondulació permanent «Marcel» i a l'aigua.

Postissos d'art - Massatge i Manicura

Riera, 66

Mataró

MAGATZEMS DE CRISTALL, PORCELANA I PISA

Jocs de café - Jocs de tocador - Coberts - Bateria de cuina - Làmpares
Especialitat en articles per a regal. Vendes al per major i menor.

Vda. d'ANTONI MARTORI

Barcelona, 51 i 51 bis - Telèfon 178

MATARÓ

"Banco Central"

Telèfons 11140, 11149 i 11282 - ALCALÀ, 31 - MADRID - Apartat 339

Agència: GOYA, 89 (Xanfrà a Torrijos)

CAPITAL: 200.000.000.00 DE PESSETES

SUCURSALS

Albacete, Alcalà la Real, Alcàzar de San Juan, Alcoy, Alicante, Almansa, Almeria, Andújar, Arenas de San Pedro, Arèvalo, Archena, Arjona, Astorga, Avila, Ayora, Badajoz, Baena, Balaguer, Barcelona, Barco de Avila, Beas de Segura, Bellpuig, Benavente, Berja, Campo de Criptina, Carcabuey, Carcagente, Carmona, Cazorla, Cebreros, Cistierna, Ciudad Real, Còrdoba, Cervera, Daimiel, Don Benito, Dos Hermanas, Enguera, Elche, Haro, Hellín, Igualada, Jaén, Jàtiva, La Bañeza, La Carolina, La Roda, León, Lèrida, Linares, Lora del Rio, Logroño, Lorca, Lucena, Màlaga, Mataró, Manresa, Manzanares, Marchena, Martos, Medina del Campo, Mora de Toledo, Morón de la Frontera, Múrcia, Nàjera, Novelda, Ocaña, Orihuela, Olivenza, Oropesa, Osuna, Oviedo, Peñaranda de Bracamonte, Piedrahíta, Ponferrada, Porcna, Priego de Còrdoba, Puente Genil, Quintanar de la Orden, Reus, Sahagún, San Clemente, Santa Cruz de la Zarza, Sevilla, Sigüenza, Sueca, Taldvera de la Reina, Tarancón, Toledo, Tomelloso, Tortosa, Torredelcampo, Torredonjimeno, Torrijos, Trujillo, Ubeda, Ultrera, València, Vera, Villablino, Villacañas, Villa del Rio, Villarrubia de los Ojos, Villanueva del Arzobispo, Villarrobledo i Yecla.

FILIAL: Banc de Badalona (Badalona)

SUCURSAL DE MATARÓ

TELÈFON 282

RAMBLA CASTELAR, 36

APARTAT N.º 10

Exquisit

Xampany

de Cava

MEDALLA D'OR

en l'Exposició Internacional

de Barcelona

RESTAURANT DE L'ESTACIÓ

DE

✓ Vda. de J. Nonell ✓

Telèfon 96

∞

Mataró

Mobles Jubany

Riera, 53 i Barcelona, 9

Mataró

~ GRAN SABATERIA ~

DE

JOSEP CASTELLSAGUER

GRAN EXISTENCIA EN CALÇAT : PREU FIXE

C. BARCELONA, 7

MATARÓ

Dos matoronins il·lustres

Clixé «Arxiu Mas»

El patriotisme de Francesc Dorda, abat de Poblet

En el llibre *La decadència de Poblet* i en les columnes d'aquest periòdic, m'he ocupat llargament de l'il·lustre matoroní que fou el més gran Abat de Poblet durant els dies decadents d'aquell Monestir. Requerit novament per dir quatre mots referents a D. Francesc Dorda, vaig a explicar un dels caires més nobles de la seva personalitat, ço és, el caire patriòtic. El monjo Dorda fou un català de socarrell es lliurà tot a la causa de Catalunya; i, per la causa de Catalunya, va sofrir tota mena de persecucions.

Una volta finit el segon i gris abadiat de D. Josep Tresanchez, els monjos de Poblet li elegiren successor D. Francesc Dorda el 14 de setembre de 1704. A Espanya ja hi era ben encesa l'apel·lada *Guerra de Successió* entre D. Carles d'Àustria i D. Felip de Borbó. La gran majoria de Catalunya s'havia declarat a favor de l'arxiduc d'Àustria, però hi havia una petita part que simpatitzava amb el Borbó, i, entre aquells simpatitzants, s'hi comptà l'abat Tresanchez, que fins oferí al futur D. Felip V una quantitat d'or per a despeses de guerra.

En prendre possessió de l'abadiat D. Francesc Dorda, es declarà tot seguit a favor de Catalunya, ço és, a favor de D. Carles d'Àustria a qui volien tots els catalans. Diu l'historiador de Poblet D. Eduard Toda, que això fou *com un miracle del temps*, car ja feia molts anys que els abats de Poblet s'havien girat d'esquena a tot el que tenia sentor de català i era popular a Catalunya. Però aquesta mena de *miracle* fou mal vist a Madrid, i tot seguit ja començaren les persecucions i tot seguit aquella Cort ja feu víctima de ses iles a l'il·lustre matoroní.

D. Felip V li posà el *veto* perquè fos elegit Vicari General de l'Orde en el Capítol General celebrat l'any 1705 al monestir de La Oliva. Els assistents al Capítol, volgueren llavors elegir-lo Definidor General de

Catalunya, però novament arribà el vet reial. El monjo Finestres, en sa *Història de Poblet*, volent dissimular, diu que només fou «*por la afeció que havia a la persona de el serenísimo Archiduque D. Carlos de Austria*». El fet és que l'abat Dorda retornà a Poblet sense cap càrrec, però això sí, amb el cap ben alt i disposat a treballar encara més per Catalunya. L'arribada cordial que li feren els monjos, compensà abastament l'amargor que li podia haver ocasionat el vet reial.

Les tropes de l'Arxiduc assolien cada dia nous triomfs a casa nostra. Una volta efectuada l'entrada solemne a Barcelona després de la presa de Montjuïc el dia 7 de novembre d'aquell any 1705, D. Francesc Dorda es presentà al Monarca per oferir-li obediència en nom propi i del Monestir. No es mogué del seu costat, i a son costat estigué durant el llarg setge que feu a la ciutat el pretendent D. Felip, el qual durà fins 12 de maig de 1706. En voler retornar a Poblet D. Francesc Dorda després de la desfeta del Borbó, no li ho permeté D. Carles. El nomenà son Almoier Major i li donà habitació en son propi Palau. Però l'Arxiduc, amo ja de Barcelona, resolgué anar a Aragó seguint la campanya, i el dia 22 de juny, abans de marxar, nomenà a l'abat de Poblet president de son Consell de Finances i Tresorer General, càrrec equivalent a l'actual de Ministre. Consta que reeixí en gran manera, i que Poblet participà de l'efecte que D. Carles tenia a son Abat.

El dia 5 de juliol visità el ja rei de Catalunya el Monestir. Hi sojornà dos dies, durant els quals, per ordre de l'Abat Dorda, onejà dalt del Cimbori el penó de la Casa d'Àustria al bell costat de la nostra senyera barrada. Feu bones donacions a la Casa, i en seguir el Rei sa via cap a Saragossa, l'Abat retornà a Barcelona, car li cridaven els afers del Reial Patrimoni i l'exercici del càrrec de con-

fiança amb que l'havia distingit el Monarca.

No relataré aquí les noces de D. Carles d'Àustria, ni l'arribada a Mataró de la futura reina D.ª Elisabet de Brunswich ni la cerimònia efectuada a Santa Maria del Mar de Barcelona. Només diré—seguint l'història política de D. Francesc Dorda—que aquest fou nomenat, com un premi de sa labor penosíssima, Bisbe de Potenza a Nàpols, i més tard Bisbe de Solsona, essent consagrat a l'església de Framenors de Barceona el 19 de març de 1710. Totseguit, és clar, anà a possessionar-se de son Bisbat, però el Rei l'enyorà i el cridà novament; llavors—ho conta Feliu de la Penya—*«hubo de volverse a Barcelona donde le estava aguardando el Rey con alguna impaciencia pues no podia prescindir de sus grandes servicios, ni la causa de Cataluña podia prescindir de varon tan esclarecido»*. Cal anotar que des de 1708 ja no era abat de Poblet. La tasca de l'ex-abat i nou Bisbe fou en excés fadigosa. Demés de l'Hisenda reial, hagué de curar de l'organització dels exèrcits i del govern de son bisbat; però tingué sort, car l'ajudaren molt en ses tasques el bon afecte dels catalans i el respecte que tothom li tenia. Es clar que no era grat als pocs partidaris del Borbó i que son nom era blasmat Espanya enllà, però D. Francesc Dorda entenia que sa tasca era profitosa a Catalunya, i no res el podia fer allunyar de la ruta que havia emprès.

Però, de sobte, la cosa es mudà. El dia 17 d'abril de 1711 arribà a Barcelona la nova d'haver mort sense successió l'emperador d'Àustria D. Josep I, germà de l'Arxiduc. Aquest fou proclamat amb el nom de Carles VI i es veié obligat a marxar a Viena requerit pels seus súbdits. Aquella mort i aquesta marxa mudaren del tot les coses de Catalunya, i segurament el futur d'Espanya.

El dia 27 de setembre marxà de Barcelona per a no tornar-hi més, el nou Emperador. D. Carles volia que Francesc Dorda el seguís a Viena i allà fós el seu conseller i Ministre. Però l'ex-abat, que veia amb plena claretat l'horitzó polític, endevinant noves complicacions—que dissortadament vingueren—va renunciar la mercè que se li feia, preferint seguir a Barcelona al costat de la reina Elisabet que mantenia el foc sagrat dels drets a la Corona d'Espanya.

No passà gaire temps sense que es presentessin aquelles complicacions que l'ull patriòtic de D. Francesc Dorda albirava imminents. La Reina—cridada per son espòs i pels seus súbdits—va marxar a Àustria el 19 de març de 1713; el 2 d'abril es signà el famós tractat d'Utrecht tan poc satisfactori als catalans, i al cap de poc, les tropes austríaques abandonaren Barcelona. L'ex-abat Dorda havia marxat a Solsona a exercir son ministeri episcopal, amb el cor lacerat, car veia venir funestes dissorts a la Pàtria. Mancat el cap tots els membres es deslligaren, diu un escriptor; la marxa de D. Carles feu que tothom s'aplegués a l'entorn de D. Felip. Només Barcelona es resistia! Però també caigué. I caigué després de llarg setge, després de llargues lluites, després de fort carnatge... i amb ella caigueren estrepitosament totes les belles llibertats catalanes, arrossegant amb la caiguda el que en podríem dir la Història de Catalunya.

La caiguda de Catalunya i la proclamació de D. Felip V d'una manera quasi unànime, fou el principi d'un nou calvari per l'il·lustre matoroní. El ja D. Felip V, tenia memòria. A mida que anà recobrant poblacions catalanes, anà recordant fets i persones. El dia 17 de novembre de aquell any 1714, trameté una lletra al bisbe de Solsona declarant-lo intrús en el Bisbat i ordenant-li que l'abandonés tot seguit. D. Francesc Dorda no es resistí gens, però escriví al Monarca una altra lletra dient-li, entre altres coses, que era molt trist haver d'abandonar les ovelles que Déu li havia confiat; que per elles i per Catalunya no havia volgut anar a la Cort de Viena a retre honors, cosa que altrament hauria estat una deserció i un menyspreu; i li suplicava veies en ell no un partidari de son antagonista, sinó un Prelat que vol treballar per Déu i per les ànimes.

La resposta del Monarca fou prohibir-li el viure en cap poble del Bisbat de Solsona, concedint-li *Su Real Piedad* i com privilegi singular el fer-ho en qualsevol altre indret de Catalunya. Llavors l'exabat Dorda retornà a Poblet on arribà el 17 de gener de 1715. Però l'odi del nou Rei el seguí fins a son recés. Per a venjar-se de D. Francesc Dorda, se apoderà de totes les propietats i rendes del Monestir. Els monjos, per a viure, hagueren de fer acatament i

sumissió al Rei bo i demanant que perdonés Poblet. El *magnànim* Felip V, mitjançant son lloctinent el duc de Pòpuli, va retornar a Poblet les propietats i les rendes, mes de cap manera no volgué perdonar l'exabat Dorda a qui prohibí sortir de son recés, on, segons Toda, *«acabà los días d'una existència obscura y olvidada»*. Va morir el 3 de desembre de 1716, i els monjos li reteren honors episcopals, cosa que ja feien en vida, baldament no fos reconegut com a Prelat per la nova Cort venjativa.

Llarga fóra la meua tasca si volgués delinir com calen altres aspectes d'aquell matoroní, honra de la ciutat. Ha dit algú que l'abat Dorda fou un bon religiós, un bon patrici, un excel·lent diplomàtic i un dels grans Abats constructors. Però dos són els seus aspectes principals: el de religiós i el de patriota. M'he entretingut avui en aquest segon aspecte per a remarcar-lo com cal, car les circumstàncies de l'època en que es mogué no eren gens *apacibles*, ans eren d'aquelles en que un hom per a ésser bon patriota i dir-ho clarament ha de fer enormes sacrificis i exposar-se al que es va exposar l'abat de Poblet i bisbe de Solsona don Francesc Dorda.

Mn. Josep Palomer

Retrat de E. Alvarez

Joan Larrea

El senyor Pedro Isidro Caraffa acaba de publicar una monografia amb el títol «Don Juan Larrea, prócer de la revolución de la nacionalidad argentina». En ella estudia detalladament la figura i actuació d'aquest home del qual sols se'n tenien escasses notícies fins ara, malgrat la destacada figuració seva en els sucesos de la Revolució argentina.

Apassionat recercador de la seva història, que estudia a consciència, el senyor Caraffa ha volgut treure de la fosca on es trobava la personalitat de Larrea en atenció a que, com diu en les primeres pàgines del seu treball, la vida d'aquest prócer «es fa tant

més interessant quant que no essent «criollo», sabé seguir els impulsos generosos de la seva ànima, posant-se al servei de la causa americana, amb un entusiasme i abnegació que l'enalteixen, perquè la jutjà sens dubte, la de la Justicia i del Dret que no reconeixen ni pàtria ni fronteres».

De la monografia que parlem sorgeix clara la figura de Joan Larrea, qui a principis del XIX ja vivia en el si de la societat portenya disfrutant de certa anomnada en el comerç. Nasqué a Mataró el 24 de juny de 1782. En el col·legi dels Escolapis del seu poble nadiu rebé una educació adequada a la carrera del comerç, ad-

quirint útils coneixement, especialment en matemàtiques i nàutica.

Propietari d'un dipòsit majorista, en la capital del virreïnat del Plata, reeixí en atraure la fortuna amb la seva activitat i es formà una posició folgada. En 1806 fou cònsol i després síndic del Reial Consolat, i en agost d'aquest any fou autoritzat amb els seus co-provincians Nadal, Llavallol i Olaguer el batalló de Voluntaris de Catalunya. Com a capità de dit cos lluità en 1807 en la defensa de Buenos Aires. Joan Larrea pertangué després a la societat secreta ideada per Don Nicolau Rodríguez Peña, s'adherí al partit patriota des dels primers dies, i malgrat no assistir al Capítol obert del 22 de maig de 1810, son nom figurà en el primer govern en esclatar la revolució. Sense gran influència política, però amo d'una quantiosa fortuna, era un dels indispensables en la Junta; resultava sempre l'administrador pràctic i metòdic que es requeria. Feu renúncia formal del sou de 3.000 pesos anuals que se l'hi havia assignat, «declarant que no entenia per això eximir-se de la responsabilitat del seu càrrec», i respongué a la confiança que es diposità en la seva persona desempenyant escrupolosament la cartera de Finances. Proveí a les despeses urgents que demanà el desenrotllament de la revolució.

Joan Larrea proporcionà el cùter anglès «Dart» i fou fiador del capità Marc Bayfield que conduí, deportat a les illes Canàries, el virrei Cisneros.

Contribuí a la creació de la Biblioteca Pública a Buenos Aires. Destituït amb Rodríguez Peña i Vieytes pel moviment revolucionari d'abril de 1811 fou enviat a la guàrdia fronterera de Lujan i no recobrà la llibertat fins que els seus amics polítics tornaren al poder. En 1812 fou elegit diputat per Còrdova a l'Assemblea general constituent convocada a Buenos Aires, i s'hi incorporà el 13 de gener de 1813, després d'haver renunciat a formar part del Triunvirat. Larrea sabé captar-se les simpaties dels seus companys; fou elegit president, per torn, de l'Assemblea; la seva firma figura en la llei que declara festa cívica el 25 de maig, en la qual abolí els títols de noblesa i es creà el primer institut militar de la nació, i es saneionà l'Himne Nacional. En Novembre de 1813, Larrea fou demanat per a integrar el Triunvirat per malaltia de D. Josep Julián Pérez. Posadas va tenir en Larrea un col·laborador infatigable i eficaç. Larrea abordà el problema del predominani en les aigües i ho aconseguí, podent formar l'esquadra que es posà sota el comandament de Brown.

Larrea es vegé arrossegat en el remolí de les lluites polítiques. S'instruí contra d'ell un procés; però, com a home sencer i ferm no es torbà davant dels càrrecs que se li feren, però el seu empresonament no estigué mancat de grans amargures. Resignat, després de complir injust exili, residí tres anys a Bordeus, de 1816 a 1818, i retornà a la pàtria adoptiva després d'haver-se dictat en 1822 la llei d'Oblit per opinions polítiques. Contribuí al desenrotllament de l'indústria saladera de l'Argentina. En 1828 fou nomenat cònsol general de les Províncies Unides del Ríu de la Plata a Bordeus. Reduït quasi a la misèria pel Govern de Rozas, feu un nou viatge a Bordeus sens gran profit.

El senyor Pedro Isidro Caraffa acaba la biografia de Joan Larrea amb aquestes paraules: «Pobre, amb l'ànim abatut per amargues decepcions i sofriments, l'home que havia entrat en la revolució emancipadora ric i ple d'entusiasme, desempenyant en ella un paper sobresortint, morí tristament el 20 de juny de 1847».

La Festa Major

Tot vibra encís de festes entusias-
Els músics pel carrer | me!
trillleig i fort brandeig dalt del cloquer
quals ecos adormits desperta i pas-
arreu bella gatzara, | ma,
els rostres de tots traspuen alegria,
que'l goig els cors amara.
De la ciutat, avui, fuig el dolor,
no's veu la melangia!
Tot són vestits llampants
amb notes delicioses de color,
de draperies fines, elegants,
fent resplandir beutats, les riques
oh Festa esplendorosa! | joies.
Com no has d'ésser tan gaia, tan xa-
mosa,
dedicada com ets a dues Noies?

Oh atractiu poderós de santedat!
Oh la força sublim de la virtut!
Tu fas de joventut,
de la delicadesa i de beutat
prodigis de valor i fortitut!
De dues donzelletes
de cor immaculat, com flors de lliri,
sols tendres puncelletes,
n'has fet dues valentes heroïnes
fins assolir la glòria del martiri!
Són flors perpetuïnes,
llur flaire ens embalsama;
un segle dona a l'altre llur memòria,
per Santes les aclama
i fa immortal llur palma de victòria,
el llur heròic esforç
servem com sacra joia en nostres cors.
Ciutat de Mataró, tu ets el verger
on han nascut les dues flors gemades
i sents per tes filletes estimades
un dolç i tendre afecte maternal.
Fes gran el festival!
Tritlllegin les campanes al cloquer,
que bulli la gatzara!
Que vegi el món enter
que tens l'entusiasme d'una mare,
que honores la virtut,
que tens per ideal
en educar la gaia joventut
aquest sublim model,
preat tresor que guardes dalt del cell!

Honrant la virtut, ah! no t'espan-
que és ton anhel millor | tes,
de la diada sacra de les Santes
el dir-ne, amb noble orgull, Festa
Major!

M. Ballbé, Sch. P.

Juliol

Deixa en terra una cançó,
deixa en terra una besada,
deixa en terra una dolçó
per la seva enamorada.

Cada estel llença una flor
i cada flor nova flaire,
cada albada un raïm d'or
que dolçament bressa l'aire.

I amb recança pren el vol,
lluny ben lluny pren nova via
ma ciutat, xopa de sol,
acomíada el Juliol
amb esclats de galania.

Anna Serra

Aquest número
ha passat per la
censura
governativa

La tasca del senyor Caraffa, a més d'ésser una monografia històrica interessant i digne d'estudi, resulta obra de justícia, ja que en ella ret un homenatge merescut a qui amb tant ardent fe treballà per la causa de la independència argentina.

Francesc Rodon i Pons

Assoliren el premi de la virginitat i del martiri

Ad virginitatis et martyrii præmium evolarunt.

Veus ací la doble aurèola de les nostres Santes que de justícia, com d'ria Sant Pau, han rebut en el dia del seu gloriós trànsit.

No tots els Benhaurats s'han guanyat aquest timbre de glòria, darrer distintiu amb que apareixen abillats davant del tron de l'Altíssim.

A tres categories s'estén aquesta excel·lència empírica segons Sant Tomàs, a les Verges, als Màrtirs i als Doctors. I guiats per aquesta doctrina tenim que les Santes Juliana i Semproniana aconseguiren l'aurèola de les Verges i la dels Màrtirs com l'legim també en el res de la seva festa.

Gaudir de Déu cara a cara és comú a tots els qui hi hauran arribat amb la seva gràcia, la seva glòria, però' serà diversa i proporcionada als seus mèrits. «Tothom se li recompensa a prop dels seus mérits», ens diu l'Apòstol.

Aquesta diversitat de glòria en els Benhaurats és fàcilment comprensible. La major o menor remuneració dels seus mérits depèn de la major o menor perfecció amb que hauran sabut estimar a Déu mentre pelegrinaren en aquest món. I com que aquest amor diví que és el que ha d'informar en tots aquells actes meritoris, haurà estat més perfecte en uns que no pas amb altres, necessàriament la seva glòria serà diversa, en proporció justíssima a aquells mérits contrets.

Quan aquests actes d'amor diví han arribat a l'heroisme—abnegació absoluta, sacrifici de la vida—la seva recompensa no ha de confondre's amb la corona de glòria que posseeixen els demés Benhaurats, sinó que ha d'excel·lir, de faisó sublim, per damunt de tots. I aquesta excel·lència es la aurèola que ha de ornamentar les seves testes com signe del seu amor heròic.

Aquesta glòria eminent és la que admirem avui en les nostres Santes. Tantost reberen el Sant Baptisme de mans del seu mestre Sant Cugat, llurs ànimes quedaren nitidíssimes per la gràcia i fetes vertaderes imatges de Déu—*ad imaginem et similitudinem nostram*—i aquesta formositat, blanquíssima, incomparable, que els donà la gràcia baptismal, la conservaren intacta fins el dia del seu martiri.

Indubtablement que, per conservar íntegra la seva puresa virginal passarien moments de prova per superar al paganisme que dominava per tot l'imperi romà, però la seva sincera conversió faria immutable la seva voluntat consagrada, del tot, a Jesús, tan generosament conegut.

L'esperit satànic com diu Sant Pau, s'esforçaria, de més a més, a arrabassar aquelles castes donzelles per tirar-les al llot de la corrupció. Esforç inútil davant d'aquella ferma invencible, nova victòria de les Verges il·lenses que els hi dona l'aurèola de la virginitat.

La glorificació, però, més sublim de les Santes rau en l'ofertament voluntari i cruent de la seva vida. No pot donar-se millor prova d'amor que acceptar incondicionalment la mort pel qui s'estima. Es la darrera perfecció cristiana on han pogut arribar els màrtirs. Ningú gosarà dir, diu Sant Agustí, que el martiri no superi a les altres proves d'amor. Es la victòria perfectíssima, ensenya Sant Tomàs, ja per la magnitud de la lluita que suposen els sofriments esdevin-

guts en la mort violenta, ja per la causa lloabilíssima—la doctrina i honor de Crist—per la qual es manté aquesta lluita admirable.

No desconeixien Juliana i Semproniana aquesta doble lluita en pro de la seva fe i amor a Crist, que ben aviat havien de posar a prova. L'exemple del seu Mestre les encoratja, les omple de valor, i enfronten varonilment aquesta lluita i ofereixen llurs vides en holocaust del amor diví i obtenen l'aurèola dels màrtirs.

Ben mereixedores són, doncs, d'aquestes festes amb que tots els anys, la seva ciutat nadiua les honora de faisó solemniat i esplendorosa. I elles amb justa correspondència, no es fan escasses pels seus devots i patrocinats, auguri segur del seu merescut valiment.

Joan Baranera, Pvre.

Barcelona 17-VII-30

Ciutat agraida

Esguardeu la ciutat mataronina en els dies de sa propra festa major i restareu corpesos del espectacle colpidor que ofereix en qualsevol dels caires que la conte npleu.

Aquesta formosa ciutat aixecada en aquest paratge tan ric en béns de la naturalesa, matitzat amb el verd de ses vinyes i hortes, amb l'aroma de les flors de sos jardins i cisellada per la flonja cinta de les aigües del mediterrà que amb són remoreix l'acaronen continuament i canten el progrés de la ciutat reina de la costa levantina, l'lluro dels antics, la juvenclària dels llatins, sembla talment recobrar nous encants i atractius amb l'entusiasme que arreu es nota en els seus habitants en aquests jorns gloriosos i memorables en els anals de l'història mataronina.

Les funcions religioses que durant l'any revesteixen un esplendor i magnificència desconegut en molts temples, es desgranen en aquesta diada amb un davassall de riqueses litúrgiques i d'art, des de les Maitines i Laudes de la vigília, com en les Vespres del dia, que posen de lleu i palesen admirablement l'esperit pietós de la ciutat i quant acurada percepció tenen els seus habitants de l'amor i veneració que deuen a les més il·lustres de ses filles, les benaurades màrtirs de Crist Juliana i Semproniana, les quals assoliren la palma del martiri vessant generosament la sang de llurs venes en testimoni de la fe de Crist que els predicà el màrtir Sant Cugat.

L'Ofici d'aquest dia, en el que assisteixen totes les autoritats locals, ve a ésser un número imprescindible i com la nota típica de la festa major, per quant en ell s'executa a tota orquestra la gran missa de Mn. Blanch, dita de les Santes, motiu pel qual el temple s'omple de gom a gom no sols dels habitants de la ciutat, sinó també dels d'aquesta rodalia.

Al cap-tard, quan les aus canten i les orenetes en ses esbojarrades corredisses baixen ran de terra, veureu sortir del temple de Santa Maria la solemne processó en la que són passegades sota tàlem pels carrers i places de la ciutat les venerables reliquies de les Santes. En mig de dues fileres de fidels avança pausadament el tabernacle que reposa majestuosament sobre les espatlles de's sacerdots portants. Totes les mirades fiten l'encisador tabernacle i al seu pas les multituds com mogudes per corrent elèctric flecten els genolls, espurnegen els ulls i els llavis murmuren fervent oració sortida del pregon del cor; mentre les Santes còfoies dels obsequis que reben de llurs compatricis van beneïnt la seva benamada

L'infant dels grills

Aquell noieta de la plana de galtes com el carmí, que té la mirada blana com salta fora el camí!

Salta pels marges de brotada nova —petites herbetes, matolls— i els brins que es pleguen sots la petja li besen morents els genolls. | tova

S'endinsa en els camps on floquegen els blats d'un verd transparent, i en mig les oselles que onegen és la rosella vivent.

El sol de ponent l'acolora en ser que s'ajup per sotjar el grill que ha sentit a la vora i que ell amatent vol caçar.

Veig l'infant prop de l'era, lleugera daina, enjogassat ocell, com corre i s'adalaria i s'enardeix i es torna més vermell.

Quin de fici t'empeny, menut caçaire dels grills entaforats sota el terrós, o quin secret encís et porta l'aire aspirat en bells jorns, sense reposó?

T'és grat, potser, de poder heure els fins cantaires de la nit. O et plau encara més el lleure de la fontada en ple brogit?

O, tu qui corres amb fal·lera pels camps daurats de l'il·lusió sense que et destorbi cap tresquera ni et burxi l'esdevenidor.

Tu qui tens l'horitzó color de rosa, ribetejat pel blau serè del cel, i no tens cap pensar que et faci nosa ni pugui enterbolir el teu anhel.

Ara, infant, que el bon Temps és en ta i la Vida sens cures et somriu, | casa roenta el teu esperit d'aquesta brasa i serva'n per demà l'ardent caliu.

De l'aveni ningú en sospita el dies tèrbols ni els neguits, ara que tens pau infinita amara-te'n tots els sentits.

A. R. A.

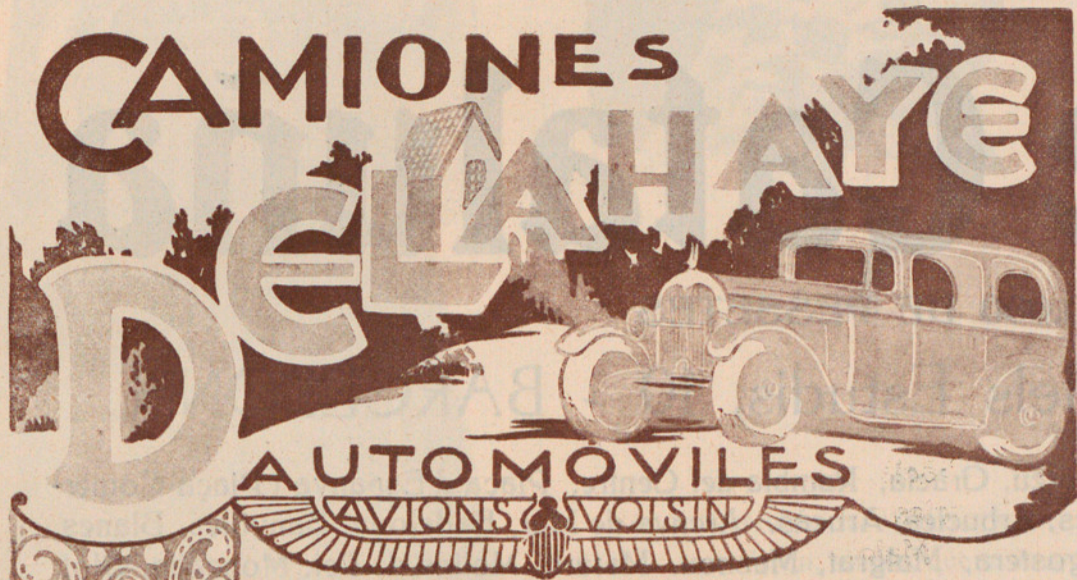
ciutat que així honora a Déu en els seus màrtirs i sants.

De retorn la processó entra solemniat a l'església, tota nimbada de claror i d'alegria, entra nombrosa generació agombolada a dins i fora del temple, dalerosa de retre l'últim obsequi i acomiadar-se de les Santes; acte que per l'entusiasme que enardecen els cors dels allí reunits, amarats d'emoció i tendresa, constitueix un assenyalat triomf per les Santes, i l'homenatge més popular i acabat que reben aquestes dels seus compatricis; obsequi molt per amunt del que mai cap conqueridor humà hagi assolit dels seus mateixos vassalls i admiradors.

Es l'agraïment de la ciutat a unes Santes que tant l'han honorada i empenyat de glòria.

Continua Mataró obsequiant les teves cumpatricis per tal de fer-te digna de la seva protecció, i de merèixer que continuïn dispensant sos favors a aquesta volguda ciutat, sobre la que mantes vegades han vesat a mans plenes les seves mercès, les teves Patroness, les màrtirs de Crist, Juliana i Semproniana.

Un montanyés

Agència Oficial
Benet Jofre

Ronda Alfons XII, 91

Telèfon 334

Heu's ací dues marques ben distintes i que amb tot, tan l'una com l'altre, excel·leixen. La primera posseeix seguretat, consum mínim, produït per una fabricació consistent i pulcre.

La segona, és la marca famosa que detenta tans records, la seva solidesa i perfecta construcció, és abastament palesada.

DELAHAYE i AVIONS - VOISIN
disfruten d'uns preus relativament reduïts
Al limitar-se, és al punt on convergeixen.

Mataró

La Patria Hispana

S. A.
Assegurances Generals
Fundada en 1916

El Sol Naciente

S. A.
Assegurances Socials
Fundada en 1919

ASSEGURANCES

- DE
- RESPONSABILITAT CIVIL
 - DESPERFECTE ALS VEHICLES
 - CIENTÍFIC D'ENFERMETATS
 - INDIVIDUAL D'ACCIDENTS
 - ACCIDENTS del TREBALL
 - TRANSPORTS
 - AGRÍCOLES
 - CRISTALLS
 - INCENDIS
 - BESTIAR
 - DOTALS
 - ROBO
 - VIDA

Subdirecció per a Girona i província Litoral i Interior **JOSEP SUÑÉ** - Tel. 74 - Churruga, 64 - Mataró

"La Cartuja de Sevilla"

Riera, 52

La casa més ben assortida
en objectes de cristall, pisa, porcel·lana
i articles per a regals, etc.

Jaume Colomines i Vives

Mestre d'Obres

Carles Padrós, 9

Montserrat, 38

Mataró

Banco de Catalunya

CAPITAL: 50.000.000 DE PESSETES

CASA CENTRAL: Rambla dels Estudis, 10 - BARCELONA

AGENCIES I SUCURSALS. — Barcelona (Sans, Sant Andreu, Gràcia, Rambla del Centre, Plaça d'Espanya i Plaça Comercial), Madrid, Girona, Lleida, Tarragona, Les Palmes, Anglès, Arbucies, Arucas, Arenys de Mar, Badalona, Banyoles, Blanes, Calella, Figueres, Hospitalet, Hostalrich, Ibiza, Igualada, Llagostera, Malgrat, Masnou, Mataró, Molins de Rei, Moncada, Olot, Palafrugell, Palamós, Port-Bou, Puerto de la Luz, Santa Coloma de Farnés, Telde (Gran Canaria), Torroella de Montgrí, Valls, Vendrell, Vic i Vilafranca del Panadès,

ENTITATS FILIALS. — «Banc de Reus de Descomptes i Prèstecs», Reus. - Oficines a: Alcover, Alforja, Ametlla de Mar, Arbeca, Ascó, Batea, Benisanet, Borjes Blanques, Calaceite, Calanda, Cambrils, Caspe, Constantí, Cornudella, Espluga de Francolí, Favara, Falset, Fatarella, Flix, Gandesa, Granadella, Horta, Juneda, Maella, Mas de les Mates, Mayals, Mequinenza, Mirabet, Montblanc, Montbrió Montroig, Mora de Ebro, Mora la Nueva, Morell, Riudoms, Santa Coloma de Queralt, Sárreal, Sástago, Selva del Campo, Serós, Tivisa, Valdealgofa, Valderrobes, Vilaseca, Vimodí, Vinaixa. — Delegacions a: Albi, Aleixar, Almatret, Aitona, Bisbal de Falset, Borjas del Campo, La Canonja, Juncosa de les Garrigues, Llardecans, Pobla de la Granadella, Pobla de la Masaluca, Riudecanyes, Riudecols, Rourell, Llldemolins, Vallmoll, Vandellós, Vilallor ga i Vinebre.

«Banc de Tortosa», Tortosa. - Oficines a: Albocàcer, Alcanar, Amposta, Benicarló, Cinctorres, La Cenia, Cherta, Morella, Sant Carlos de la Ràpita, Santa Bàrbara, Lllldecona, Vinaroz.

«Banque de Catalogne, Paris. - Oficines a Perpignan, Cerbère i Prades

Sucursal a Mataró: Carrer Sant Josep, 6 - Telèfon 29 - Apartat, 15

Realitzem tota classe d'operacions de Banca i Borsa :-: Servei especial de Caixa d'Estalvis amb interès al 4 per 100

YNFANTYL

Fàbrica de Géneres de Punt

VALLS I MAS

Especialitat UNICA en calcetins de nen

En totes classes de fantasies a lo Jacquard i blisos en seda i fil

Colors sòlids i Blanc Inalterable

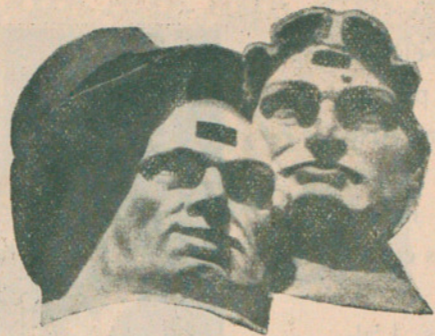
Reial, 582

MATARÓ

Telèfon 176

S. M. Robafaves I ens allargà la mà i ens apressàrem a encaixar-hi

I

GEGANTS

NANS

ENGUANY, quan s'acostava Corpus, un amic ens digué:

—L'Ajuntament vol tenir gegants nous.

L'afirmació no era ben exacta. Si bé es tractava d'una forma seriosa, imposada per les circumstàncies, segurament, els gegants no serien canviats. Tan mateix, però, gairebé el públic podria creure que els gegants són nous, malgrat tinguin els mateixos caps i les mateixes mans. I si tant anessim a escatir, podríem dir que l'ànima que els aguanta, sensible als mateixos canvis polítics que afecten el nostre Consistori, és també indefectiblement aquella que va unir-se al primer cos bastit per a donar a Mataró un matrimoni de gegants amb l'afegit d'una pubilla, gentil i dansaire.

Ens decidirem a interrogar, si era possible, tan elevats personatges. Sempre resultaria interessant saber el pensament d'unes figures tan rellevants en la nostra vida ciutadana obligats a precedir totes les processons, menys les que van per dintre, i a ballar segons el so que toquen els que manegen les regnes de la Ciutat. ¿Com ens ho arreglaríem per a assolir el nostre objectiu? ¿Seríem ben rebuts? ¿Es prestarien a fer declaracions com qualsevol ministre o cap de partit polític dels innombrables que avui es belluguen? No teníem dret a dubtar-ne, car per bé que en els temps fabulosos dels llibres de contes, els gegants sempre se'ns apareixen com uns males ànimes disposats a menjar-se les criatures vives, avui es veu que la raça ha degenerat força i ja no fan por a ningú. La seva corpora feréstega i forta, ha esdevingut un conjunt de draps i fusta que, com en molts altres casos, solament serveix per a aguantar una testa de cartó i unes vestidures llampants. I ni tan sols la corona, que vol ésser signe de reialesa, no infon respecte perquè la veiem de llautó amb pedres falses, i àdhuc fa trontollar els sentiments monàrquics dels qui encara esperen quelcom d'aquest sistema de governar els pobles. En veure que fins la mainada els tracta amb excessiva franquesa, ens decidirem. I mentre reposaven d'un llarg recorregut pels carrers de la Ciutat, vàrem acostar-nos-hi. Un estol de quitxalla els voltava i els cridava tota mena d'impropis que ells aguantaven entre estòics i malincònics. Ens obrirem pas i el gegant s'adonà, tot seguit, de la nostra presència. Els ulls se li animaren i digué quelcom a l'orella de la seva esposa. Després, amb veu gairebé imperceptible, cridà:

—Ja podeu acostar-vos, senyor repòrter.

Esperonats per aquelles paraules arribàrem fins el seu davant. S. M. Robafaves I ens allargà la mà i ens apressàrem a encaixar-hi. Nosaltres, poc acostumats a tractar amb monarques, encara que sien de cartó—era el primer que veiem de prop—ens trobàvem coibits.

—Oh, senyor! —exclamàrem.— Ens sorpren la vostra amabilitat. Estàvem convençuts de que per arribar fins un rei s'havien de complir certes cerimònies protocolàries, i la veritat no sabíem com us havíem de saludar.

—Deixeu-vos de cerimònies. Els temps encarcarats ja han passat. Nosaltres si que podem ben bé dir que com més anem menys valem. Amb tot això de la democràcia ens hem de fer càrrec que els gegants tan sols servim per a distreure el poble.

La seva esposa, mentrestant, s'entretenia a renyar la filla perquè havia menaçat amb entrar en una perruqueria de senyores i fer-se tallar el cabell a la «garçonne». Les consideracions de la mare pesaren sens dubte en l'ànim de la pubilla qui, després d'un profund sospir, es donà per convençuda.

Varem iniciar l'interrogatori.

—Veiem, senyor, que us han mudat molt enguany.

—Sí. Ens hem de posar a to de la moda política, també, nosaltres. Són sempre uns perfectes ministerials i ballem segons la Constitució que ens toquen. Es clar que a vegades això de la Constitució ens enfarfega una mica i procurem prescindir-ne. Però venen els sastres, ens fan un vestit nou i aleshores no tenim altre remei que seguir el corrent per a no desentonar i evitar una relliscada. En els gegants, una relliscada sempre és perillosa. Els que sou de talla normal no us feu càrrec del que representa tenir sempre el cap tan enlaire. Si no vigilessim se'ns ompliria de fum. No us podeu imaginar el que és un gegant inflat i amb el cap ple de fum. Des d'aquell

Quan ens aturàvem tots tres de rengle les mirades de la gent eren com sagetes que ferien la nostra dignitat

moment ja no camina segur. I cal evitar una caiguda en la qual ens hi va tot: el bon nom, la tranquil·litat i no dic la vida perquè la nostra és una cosa molt especial. No vull recordar-me d'una caiguda que vaig tenir l'any passat. Fou una cosa horrible. Fins se m'esquerdà el cap. ¡Si haguessiu sentit com cridava la mainada! Sempre que me'n recordo se'm posa la pell de gallina.

—¿Us hi trobeu bé amb les noves vestidures?

—¿Que voleu que us digui? Tant se me'n dona de tot. Ja estic desenganyat de la vida. Sé que sempre em tocarà fer de gegant per *in secula seculorum* i m'hi conformo. He arribat a comprendre que la felicitat, àdhuc la dels gegants, consisteix en conformar-se.

—Us heu tornat filòsof, pel que veig.

—La filosofia té dret a conrear-la tothom, des del gegant al manobra. ¿Veieu? Amb el sol, sota d'aquest casc que m'han plantat, el cervell em bull i hi ha vegades que fins tinc unes idees perverses. Ho tiraria tot a rodar i me

n'aniria a Rússia a fer-me bolxevista. Si no fóssin la dona i la filla que m'aguanten i em fan veure que potser perdria la menjadora... Ja us ho he dit: Resignació i resignació. Els gegants solament servirem per gegants tota la vida.

—Al menys ara, sense barba, esteu més a la moda. Sembleu un «sportmann» de la darrera volada.

—Sí. Em van afaitar sense que me n'adonés. Després he pensat que aquella barbassa ja era anacrònica. Fet i fet, tampoc em servia de res. Tothom se me'n reia. Quan ens aturàvem tots tres de rengle, les mirades de la gent eren com sagetes que ferien la meua dignitat. Sentia que deia: «¿I que en fa d'aquesta barba En Robafaves?» Algun tranquil fins havia intentat tirar-m'hi un llumí encès. Sort que ara m'han tornat a deixar la cara com la tenia l'any 1918.

—¿Em serà permès preguntar-vos si professeu idees polítiques?

—¿Idees polítiques? ¡No em feu riure! Nosaltres sempre som dels que manen. Em sembla que ja us ho he dit.

—Ja deu ésser una cosa molesta, ja.

—No m'hi feu pensar. ¡El que hem hagut d'aguantar aquests darrers sis anys! Van venir uns senyors i, malgrat les nostres protestes, ens van fer de la «Unión Patriótica». I no en volgueu més de xerinola. ¡Quan recordo aquelles processons...!

El toc de flabiol trenca la nostra conversa. La gegantessa inicia la caminada. Encara es tomba i diu al seu marit:

—¿Anem?

El gegant, com qui no té altra solució la segueix, si us plau per força. De sobte, s'adona que la noia es queda i s'atura.

—¿Com és això?—crida indignat—Ja ens vols fer alguna dolenteria. ¡Passa al davant!

La pubilla, esverada en veure el seu pare tan irat, s'apressa a posar-se al davant. En Robafaves, quan passa, l'amenaça i fa un gest com si anés a treure's l'espasa.

—Aquesta noia— diu — té ganes de donar-nos un què sentir. Seria capaç d'enamorar-se d'un trinxeraire. ¡Em fa una por...!

Ens adonem que la règia comitiva desfila, i ens acomiadem del gegant. Ell, tot deferent, ens allargà la mà.

—Veniu a veure'ns en el nostre palau. Ens agrada passar una estona parlant de temes d'actualitat.

Mentre reposaven d'un llarg recorregut pels carrers de la Ciutat i un estol de quitxalla els voltava i els cridava tota mena d'impropis...

Ara m'han tornat a deixar la cara com la tenia l'any 1918.

Els que sou de talla normal no us feu càrrec del que representa tenir sempre el cap tan enlaire.

—Molt agraïts. Sempre és interessant saber l'opinió de gent tan enlairada.

Majestuosos, hieràtics, els gegants desfilen. La quitxalla crida. Els badocs comenten l'esplèndida bellesa de la gegantessa, tan ben formada i amb aquells ulls tan brillants i «castigadors».

Per tal d'interrogar algun nan de la comparsa, car també ens interessa saber el què pensa la gent menuda, ens hem arribat fins a casa del senyor Diamant.

—¿Podriem veure els nans?—hem demanat.

—Si li serveix de quelcom veure'ls tal com estan, ja pot passar.—ens responen.

Sortim a l'eixida i gairebé tenim un esglai. Apilotats l'un damunt l'altre, els caps dels nans presenten una visió que podríem dir dantesca. Ja es veu que amb els petits tothom s'hi atreueix.

Les testes grotesques sembla que implorin la clemència del cel. Hi ha un instant que ens figurem contemplar un aiguafort de Goya. El sol els bat al damunt i posa uns contrastos durs de llum i ombra en aquells rostres enigmàtics. En un pilot hi ha també la roba vella amb la qual s'abillen. Dirieu que l'han tret de casa un drapaire i fins sembla indigne d'aquells personatges tan estrambòtics que fan pensar en els bufons contrafets que abans alegraven els ocis de les persones reials.

—¿I què en farà d'aquests individus?

—Els rentaré la fesomia i els vestiré de nou perquè facin goig per les Santes. ¿No veu que ja estan molt atrotinats? Al menys que no sembli que Mataró ha adquirit un «saldo» de nans als encants. Convé que els forasters vegin que tenim gegants i nans presentables, entre nosaltres.

Un n'hi ha, però, el més «pinxo», que no ha volgut resignar-se a la «débacle» i mentre ningú no vigilava s'ha apoderat del casc nou del gegent i d'una espasa vella i s'ha plantat al bell mig del pati disposat a imposar la seva llei.

—¿Què fa aquest valent aquí?—hem demanat al senyor Diamant.

—Oh, miri: vol ésser l'amo. Si bado em treurà de casa. Tot el dia i tota la nit, des de que són aquí, que s'està plantat com si fés la guàrdia. Potser vetlla el son dels altres. De tant en tant crida com un mal esperit i diu que farà i desfarà i ens amenaça amb càstics terribles. ¿No veu com ens mira de reüll?

—No en faci cas—repliquem—A la vida sempre se'n troben de nans que volen disfressar-se de gegants. Però, tard o d'hora se'ls veu el «camuflage» i cauen per terra així que vé una ventada.

—Sí, però mentre dura la primera impressió ells van a la seva.

—Faci-li un crit i veurà com corre a amagar-se entremig dels seus companys.

—No m'hi atreueixo, la veritat. Potser m'abonyegaria el casc i me'l farien pagar per nou.

—¿Deuen costar un grapat de pessetes aquestes restauracions?

—La dels gegants passa de cinc mil pessetes i la dels nans vindrà a pujar-ne unes mil.

—¡Ja són diners! Però és el que vostè diu: Estaven mas-

sa estropellats i ja era hora que els possessin presentables. Ara el que passarà que potser algú els tindrà enveja. Això de que l'Ajuntament esmerci tantes pessetes en aquests gegants i nans... ¿Vol dir que altres senyors no es consideraran preterits?

—Sempre hi ha descontents. L'altre dia em van dir que certs personatges volien venir a trobar-me per a que els restaurés la figura, car desitjen que ningú no els conegués per a poder trafiquejar altra cop.

—Es estrany...

—No, no se n'estranyi. ¿No veu que el Govern ha anunciat que vol fer eleccions? Doncs hi ha gent que així que sent aquesta paraula ja no se sap estar quiet a la seva cova. I per si acàs algú recordava llurs facècies anteriors, hi ha molts que pagarien qualsevol cosa per canviar la careta i adaptar-se'n una altra de circumstàncies.

—¿I vostè que els ha dit?

—Que no més arreglo ninots de cartó.

A la vida sempre trobareu nans que volen disfressar-se de gegants.

—Es que ells, a vegades ja ho semblen de cartó.

—Sí, però, no se'n fii. En el moment més impensat treuen les manyes i estiren les urpes.

El «pinxo» del casc va fer un esternut i es posà a rondinar de mala manera.

—Valdrà més que me'n vagi. Sinó aquest subjecte ens faria alguna escena.

—Com vulgui.

—Que s'hi diverteixi.

Hem entrat tot seguit a la Casa de la Ciutat i hem demanat pels gegants. El municipal de guàrdia ens ha dit que el majordom de les reials persones era En Campdepadrós i que ens havíem d'entendre amb ell. Hem pujat dalt de tot, un nombre respectable de graons. Feia una calor aplanadora. En Campdepadrós no hi era, però ens havia tramès un ajudant, el trempat Narcís Sala, l'home incansable. Ha obert una porta i ens ha convidat a passar:

—Si són servits...

—¿Aquí hem d'entrar? Si això és la golfa.

—Doncs aquí tenim els gegants.

—¿A n'això en diu el palau el senyor Robafaves?

—Encara gràcies, perquè no sabem pas on posar-los.

Els gegants, com tot allò que solament és decoratiu, quan ha servit ja fa nosa i a tot arreu destorba.

—¿I, aquí, entremig de bigues, cables de llum elèctric, terenyines i alguna rata, guardeu els gegants?

Apilotats l'un damunt l'altre, els caps dels nans presenten una visió dantesca.

Posats en el terrat d'aquella manera ningú no hauria dit que eren les majestàtiques figures que es passegen per la Ciutat.

—Si senyor. ¿Que potser vol dir que es mereixen gaire més?

—Potser teniu raó. Ells es fan l'illusió que viuen en un palau, igual que aquell altre il·lús tan castís que s'anomenà Don Quixot es figurava que els tristos hostals de la Manxa eren castells encantats, i ja n'hi ha prou. Els gegants acostumen a ésser molt fantasmagòrics.

—Si no vol entrar ja els treuré al terrat.

—Com vulgueu.

Hem sortit al terrat i al cap de poca estona En Narcís ha portat els caps de cartó i les mans dels gegants. En un altre viatge volia portar els peus i no els ha trobat i ha comparegut amb la corona. Posats en el terrat d'aquella manera ningú no hauria dit que eren les majestàtiques figures que es passegen per la Ciutat els dies de Corpus i de les Santes. Tota llur sublimitat havia esdevingut ridícula. El cap del gegant, malgrat En Sala li hagués posat la corona de la gegantessa, podia molt ben ésser el de qualsevol tenor còmic o d'algun camàlic. La mare i la filla tenien un caient entre seriós i grotesc que trencava el cor. «Sic transit gloria mundi». Gegants i nans eren iguals que molts homes. Tota llur grandesa consistia en unes testes buides de cartó i uns draps més o menys llampanants.

—Ens heu desil·lusionat, amic—hem dit a n'En Sala.—Els gegants, vistos així, perden tot l'encant.

—Ja m'ho pensava que no li agradarien. No obstant, la geganteta sempre serà bella. Jo n'estic enamorat. Només li manca una corona, perquè aquesta li vé gran.

I l'home prengué a braç el bust hisrònic de la pubilla i amb la corona a l'altra mà començà la davallada per a portar aquells semi-personatges a recer.

Ho haurieu dit mai que els gegants, tan altívols com es passegen pels nostres carrers, «visquessin» a la golfa?

Alfa

L'home prengué a braç el bust hisrònic de la pubilla i amb la corona a l'altra mà començà la davallada per a portar aquells semi-personatges a recer.

Fotografies "Diari de Mataró," Diamant, Pineda i Trilla i Duran.

Auto Garatge "Mataró"

Servei permanent - Taller de reparacions - Stock de Pneumàtics "Michelin" - Olis i grasses de tots els tipus i Marques - Gasolina - Peces recanvi - Accessoris generals i tota classe de Peces "Ford"

Agència **RENAULT**

Josep Pujol i Poch

Carretera de Barcelona
Carrer Reial
i Ronda de Barceló

MATARÓ

Telèfon número 10

IMPREMTA

LLIBRERIA CATÒLICA

RAMON SALAS

SANTA MARIA, 10

MATARÓ

NOVETATS I CONFECCIONS

A. ROS DE FERRER

ANTIGA CASA PINEDA

ESPECIALITAT EN LES CAMISES A MIDA

Barcelona, 16

MATARÓ

AGENCIA DE TRANSPORTS

SERVEI RÀPID PER AUTO - CAMIONS

Joan Serra i Cuadrada

Successor de E. Nogueras (a) Lirú i de J. Boba

Servei especial combinat amb les més importants cases de Transports Marítims i Terrestres d'Espanya i Estranger, responent de tota classe d'averies i sustraccions.

MATARÓ

S. Antoni, 51 - Tel. 120

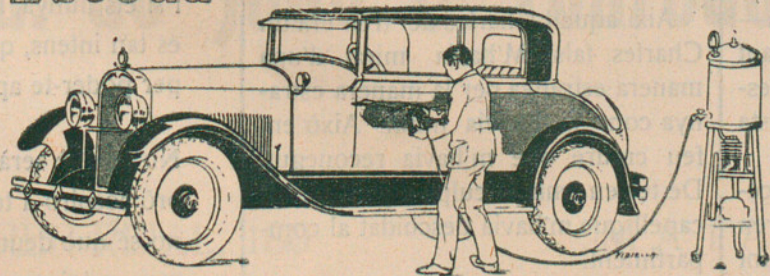
BARCELONA

Tantarantana, 23 - Tel. 19913

TALLER DE PINTURA VICENS ESCODA

Unic i exclusiu en aquesta ciutat : Especialitat en la pintura nitrocelulosa aplicada amb pistolet, sistema americà

Vicente
Escoda

RONDA ALFONS XII, 43

MATARÓ

Magatzem de

Papers Pintats i Pintura Decorativa

Jaume Altabella

Riera, 17

Mataró

La promesa i el capell del meu amic

CONTE

I el meu amic començà la seva narració entre dos glops de licor, posant una cama damunt l'altre i deixant el cigar fent palanca entre el cendrer i el moblet.

—Aquell dia, precisament, no pensava trobar-la a l'estació. És per això que vaig pujar a un compartiment de fumadors disposat a passar la mitja hora de viatge entretingut amb una pipa. Havia ja tret la petaca quan tot d'una em semblà haver-la vist passar a través del vidre entelat.

Seria possible? El dissabte, em deia jo—amb el tabac a una mà i la pipa i petaca a l'altra—ella no acostuma anar a París. I en tot cas mai no ha tornat sola a Vaucresson en aquesta hora. I amb la mare poques vegades. La seva mare era una dona mestressa de sa casa; li agradava l'ordre, les coses clares i menjar i anar a dormir d'hora. Vaig embutxacar maquinalement pipa, petaca i tabac, i sortí a l'andana. Vaig recórrer amunt i avall al llarg del tren sense arribar a descobrir-la. Fou llavors que el fred viu d'aquell vespre em feu adonar que m'havia descuidat el capell al compartiment de viatgers. En entrar de nou al vagó em sorprengué desagradablement veure-hi Charles, aquell poca-pena que ella havia estimat i que havia marxat a les Colònies dos anys enrera. Tafanejava un paquet que jo m'havia oblidat junt amb el capell. Em reconegué tot seguit com jo l'havia reconegut. Arrabassar-li el paquet, ensorrar-me el capell fins a les orelles, dir-li *lâche* i tirar-li la porta del compartiment als nassos fou cosa d'uns moments. Avui m'imagino el que devia ésser grotesc als ulls de Charles.

Faltaven pocs minuts per marxar el tren. Què feia? Em quedava a París a fer la festa, a divertir-me, a «descanviar un bitllet» fins a l'endemà? No hagués estat aquest ximple, ara ja estaria ben instal·lat al meu compartiment. Ja havia decidit quedar-m'hi. M'havia convençut que la visió a través dels vidres entelats era quelcom de la meua imaginació. Hi pensava tant en ella! Henriette! Aquesta combinació de lletres fou durant dos anys la meua obsessió. Anaven sempre agafades de la mà dins el meu cervell, l'una darrera l'altra, amb aquell ordre que saben col·locar-se els gossets ensenyats. Mai la hi al darrera, mai la r enmig les dues!

Em tustàren l'espatlla. Era Odette, una bona amiga, riallera, distreta, disposada a divertir-se per poca cosa. Una parisenca completa. Rigué en veure'm. Em preguntà tres o quatre coses. Jo només vaig respondre-li que encara no pujava al tren perquè esperava un amic. Rigué de nou, aquesta vegada amb malícia, aclucà un ull, feu una ganyota, alçà una cama graciosament i tot donant-me la mà em digué: *bon soir*. Llavors m'entrà el desfici. Rirri—així anomenaven familiarment Henriette—devia ésser al tren.

Miraria tots els cotxes fins a trobar-la i sinó tornaria al meu compartiment de fumadors. Què es rebentés Charles ja que no ho havia fet a les Colònies. Li faria passar un mal quart d'hora. L'insultaria. L'ultratjaria de la manera més grollera.

Vaig trobar Henriette en un compartiment de primera. Quedà sorpresa i espantada de veure'm. Devia jo tenir l'aspecte d'entre embriac i foll, car un senyor d'edat que hi havia al

compartiment em mirà per damunt les ulleres, les celles una mica front amunt i es feu, sense deixar de mirar-me, cap a l'extrem del seient.

Tot això i un paquet que caigué de la xarxa damunt el diari que tenia entre ambdues mans el senyor d'edat, em feu reaccionar. Degué pensar que jo li havia tirat, car em mirà tot temerós i es quedà tan encongint que l'abric que portava posat se li plegà endavant.

Henriette somrigué, però em semblà que ho feia forçadament. Vaig creure que estava nerviosa. Ens diguérem *bon soir* i restàrem silenciosos uns moments. El tren es decidí a posar-se en marxa. El senyor d'edat demanà permís a Rirri per fumar i obtingut m'oferí una cigarreta. Fumàrem. El senyor d'edat em somrigué tot tranquil·litzat. Ella m'agafà el braç, em feu unes moixaines i descansà el seu caparró damunt la meua espatlla. No ens havíem besat com era el nostre costum en trobar-nos i ni ella ni jo ho ferem remarcar.

Què pensava ara ella?

Vaig agafar el paquet que havia pres violentment a Charles.

Què m'havia passat? Si jo no portava cap paquet—ara ho recordava bé—. Així el paquet era de Charles. I què contenia? Vaig desfer-lo. El senyor d'edat em mirava de tant en tant i em somreia. Encara no devia estar tranquil del tot. Rirri també em mirava encuriosida i em besava a la orella. Saps que contenia aquell paquet? Doncs una capseta de te i un paquet d'arròs. Productes colonials, vaja! Devia haver arribat aquell mateix dia! Vaig baixar el vidre—el senyor d'edat es girà la solapa de l'abric—i tot plegat, arròs i te, anaren a raure en la foscor de la nit, damunt un prat qualsevol.

Rirri em preguntà si no estava bo. Perquè llançava aquelles coses? No em feia pas mal el queixal?

A la primera estació baixà el senyor d'edat saludant-nos com a vells amics. Devia voler canviar de compartiment.

Tant fou arrencar de nou el tren com començar el drama.

He de dir-te com vaig conèixer Rirri. Tots dos habitàvem Vaucresson. Jo a casa d'uns catalans amics, en una torreta deliciosa davant mateix de la estació. Ella, els seus pares i un germanet, vivien en una caseta modesta de la plaça. Tenien una botigueta de betes i fils. Ella anava tots els dies a París on treballava en una gran merceria. Agafàvem el mateix tren, ens miràvem i no arribàvem mai a saludar-nos. A l'estació següent pujava Charles. És besaven i començava l'idil·li fins a París. Jo estava convençut que no estimava Rirri. Però hauria volgut que ningú l'estimés i sobretot que ella no estimés ningú. Un dia el seu pare tingué un atac que el deixà al llit fins a morir-s'hi. Ara no recordo exactament l'enfermetat. Rirri deixà d'anar a París. La seva mare tingué d'allitar-se. I jo—avui m'admiro de l'audàcia—vaig anar a veure'ls i a oferir-me pel que fós. Rirri acceptà. Jo passava hores i hores a casa seva amb una tia vella que havia acudit per ajudar-los i que tenia prou feina per ella.

Quan anava a París era per a encarregar un plissat d'una clienta o per portar unes capses de botons. Anava a la farmàcia; portava la petita comptabilitat del negoci. Sense fer condicions amb Rirri ens tutejàrem. Ja penses Rirri que has de

donar la medicina a la teva mare?

De Charles no en sabem res. Un dia ella m'encarregà d'anar-lo a veure. El mateix vespre Rirri em digué que no era necessari; que havia rebut una carta de Charles dient-li que acabava d'anar-se'n a les colònies. Pensava millorar-hi de situació i tornar un parell d'anys després.

Aquest estat de coses durà cinc mesos fins que el seu pare es morí. Jo vaig cuidar-me de tot el de l'enterrament i en tornar del cementiri, provant de consolar Rirri, ens besàrem sense adonar-nos-en bé. Ella em preguntà si l'estimava. Vaig dir-li que sí.

La seva mare es posà bona aviat. Anàrem cada dia a París ella i jo. I ens prometérem amb tots els ets i uts. Un dia m'explicà els seus amors amb Charles. En digué mil pestes. Jo sí que era bo i l'estimava i la faria feliç!

Fins aquell dia malestrug que havent-me descuidat el capell en un compartiment de tren vaig trobar-hi Charles.

Com et deia, començà el drama en arrencar de nou el tren. Jo la vaig

Gravat de Santiago Giamant, aprenent d'Impremta Minerva.

insultar dient-li que havia vist Charles i que comprenia perfectament que ella tornés de París a n'aquella hora i que viatgés de primera per a evitar que jo la veiés.

Vaig recordar-li els nostres amors i com havien nascut. Ella era una ingrata i una falsa. I jo que m'havia fet tantes il·lusions! El tren s'aturà de nou sense que jo n'hagués esment. Cridava com un beneït. Ella em demanà que no tabalagés perquè la gent de l'andana ens mirava. Em fou un estímulo. Ja! Jo que em rebentés però això sí que la gent no se n'assabentà. Que ningú sàpiga que t'has portat com qualsevol donota!—vaig dir-li cridant més. Va plorar. Fins a Vaucresson intentà demostrar-me que no era cert, que Charles no podia haver tornat i que suposant-ho, cosa que no podia ésser de cap manera, ella només m'estimava a mí. Que a n'ell l'avorria, fins l'odiava. Li vaig dir farsant.

En sortir de l'estació ens aturàrem un moment davant de casa. Amb tota la solemnitat que a vegades diem les coses a vint anys, li digué que havíem acabat, que no pensés mai més en mí. Ella protestà. Volgué parlar-me amb tota calma a l'endemà, però la dignitat del moment em feu negar-li l'audiència. Prou, ni una paraula—vaig dir-li, tot entrant a casa i tancant la porta amb violència, tal com s'esqueia amb un desenllaç d'aquesta mena.

Mig any després d'aquesta escena—evitàvem prendre el mateix tren i canviàvem de vorera tan bon punt ens veíem—un matí desplegant el diari vaig llegir-hi que en un violent incendi que s'havia produït en una

La Bona Premsa

Els que tenim els ideals de Catalunya i Llibertat pel damunt de tota cosa humana, donem aquest nom no pas aquella Premsa únicament al servei de l'Església, ni aquella altra rabiosament anticlerical; ni la que es limita a simples informacions i reportatges, ni la que s'entreté passant dies i empenyent anys, sinó aquella que sense defalliments de cap mena serveix unes idees—siguin quines siguin—amb tota la fe i tot el coratge i tota la honradesa que aquestes saben donar a qui les serveix amb lleialtat.

Catalunya necessita molt, en aquests moments, de la Premsa de ideals—d'ideals nobles i elevats—i caldria que se'n fessin bon càrrec totes aquelles persones que, des del camp de les lletres o del periodisme, o, si voleu, des de l'estadi de la cultura i de la política, senten bategar en el seu esperit les ànsies de la llibertat i de la justícia social. La Premsa és un instrument eficacíssim per a la cultura, per a la propagació d'idees, per al desenrotllament polític i social d'una nació. Cal, però, tenir present que servir la Premsa no és el mateix que servir unes idees. Per a servir uns ideals cal sentir-los, cal viure'ls, cal que produeixin aquella pura emoció que és llur amor, llur vida, llur força evolutiva i creadora.

La Premsa de casa nostra—em refereixo tant com a la de la capital, a la comarcal—, salvant algunes excepcions que ens honoren com a homes i com a ciutadans catalans, si serveix alguns ideals, ho fa d'una manera ben modesta i resignada, com si les forces no donessin més. I, és clar, qui fa el que pot—si no enganya—no està obligat a més. Naturalment que no hem de deixar de preveure que la Premsa catalana—com també l'espanyola—està sotmesa al jou de la Censura i que aquesta vergonya representa un tordible «handicap» per a la premsa d'ideals. Fra Tomàs de Torquemada no fóra segurament tan cruel com fórem nosaltres amb aquella.

Inquiets i joves com sóc, el règim de l'Anastàsia ens indigna i fins ens exaspera, però la resignació, el mutisme—que a vegades són pobresa d'esperit, covardia—, que veiem en premsa nostra, ens avergonxeix i ens irrita quan enllòc de fer-nos preveure enllà d'enllà, lluny del cel negre i tempestejat, albades de foc i de claror, promences de dies alliberadors, només ens hi fan preveure ne-

presó d'una colònia francesa hi havien trobat la mort set reclousos. Tots havien treballat coratjosament per apagar el foc. Donava noms i senyes de cada un. Charles era un d'ells i feia un any que estava reclòs per haver assassinat un indígena en una disputa.

Així aquell Charles del tren era un Charles fals. M'havia mirat d'una manera estranya per la manera estranya com jo l'havia mirat. Això em feu creure que m'havia reconegut. De tot en tenia la culpa aquell maleït capell que m'havia descuidat al compartiment.

—Ja veus, amic. I avui Rirri fa nou anys que és la teva dona.

Joan Bas i Colomer

gres nuvolades prenyades de tristos i malaurances, promences de jorns de misèries i esclavituts.

Voldriem que desaparegués la grisor, els tons apagats, les mitges tantes. A vegades uns quants mots diuen més que uns quants articles. Un mot viu pot definir una idea. Un article la pot ofegar.

Voldriem força lleialtat amb les pròpies idees, que els que utilitzen la premsa per a propagar-les o divulgar-les sabessin, o millor dit, volguessin encomanar l'emoció d'elles mateixes als lectors. La manca de lleialtat amb els propis ideals—si és que en tenen—més que el règim de Censura, fa que molts escriptors de casa no vibrin encara amb tot el seu entusiasme, que llurs plomes encara no brandin prou fort, que el foc «que té d'abrandar la pàtria banda a banda» encara no s'atii...

I avui el treballador, l'obrer, el ciutadà, que va sedent de llibertat i de justícia—de llibertat i de justícia per a tothom—, cerca adalera, amb una emoció que li lluu als ulls i que li fa batre el cor, les planes de la Premsa, i les fulles d'aquesta li cauen de les mans exherides d'idees—prèsses de porcel·lana—, com el febrós assedegat que en el desert cerca l'aigua en el petit oasi, i sols hi troba arena i restes d'animals.

Aquella fruïció amb que són llegides certes publicacions pornogràfiques per joventuts atrofiades, o poc cultivades per entrar amb pràctiques raons (que són les úniques que l'instint sexual admet si la voluntat hi és propícia), aquell interès amb que són llegits i comentats certs articles que només tenen el valor de l'estridentia, voldriem per tota la Premsa catalana que defensa noblement uns ideals; per bé d'ella mateixa, i pels ideals de Catalunya i Llibertat.

Per això sentim viu interès cada vegada que sabem i més a les nostres comarques la nova aparició d'un periòdic d'ideals—siguin quins siguin, si són servits amb honradesa i lleialtat—i una íntima satisfacció—satisfacció de Festa Major—si podem com provar que aquells ideals són també els nostres o amb ells podem anar-hi agermanats.

Josep M. Plans

Vilassar de Mar, juliol 1930.

DEMANEU XOCOLATA "REGINA"
Marca de garantia

No sé si això és estimar...

No sé si això és estimar,
prò en tu penso a totes hores,
no sé el que a tu et deu passar,
ni si saps les meves coses...
però a voltes vull plorar!

No sé ben bé ço que tinc:
quan et veig sóc tremolosa,
i tant ton record retinc
que sempre estic concirosa,
tant si et tinc com si no et tinc!

Tant si et tinc?... Què voldrà dir?
Car tenint-te aprop sofreixo,
i si ets llunyà, mon patir
és tan intens, que daleixo
per poder-te aprop tenir!

No sé què serà estimar,
prò sospiro a totes hores,
no sé què deuré esperar...
mes, pateixo per les coses
i... tu sols em pots curar!

Rosa Sagan i Llera

POLOS

DOLÇOS GELATS

"Mantecado" Especial
 Vainilla = Xocolata
 Llimona

Es serveix a domicili : Preus convencionals per a casaments, bateigs, revetlles i altres festes

Carrer de Barcelona, 13

MATARÓ

Teléfono 38

Fàbrica de Lones i Cotonines

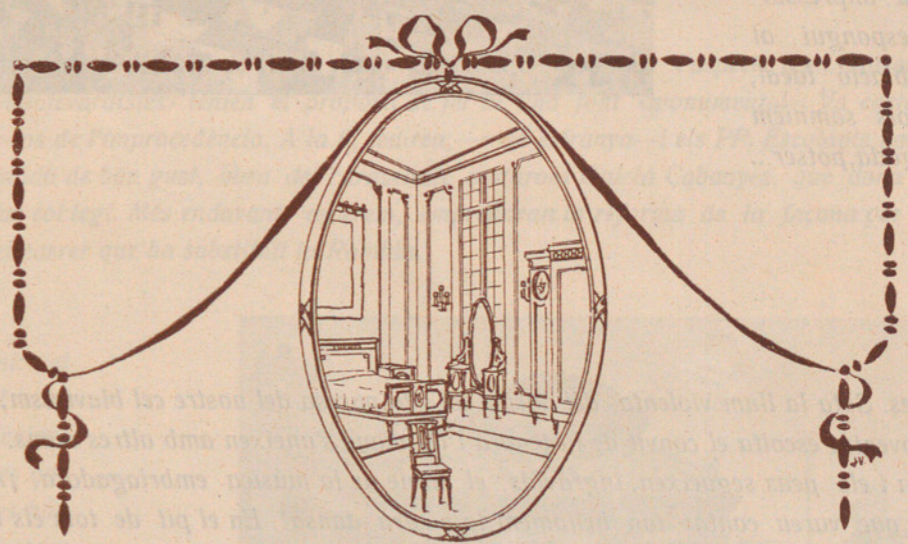
per a tota classe de velams, veles, etc.
 Lones per a espartenyas, Llençols de
 cànem, Teles per a sacs, Terliços
 Brins, etc.

Vda. de Joan C. Fonrodona

CARRER REIAL, 180

MATARÓ

Mobles Clariana

Facilitats en el pagament

Magatzems i Tallers

Bisbe Mas, 17

MATARÓ

Coses Velles i Noves

La vista de la ciutat... ¿Qui no ha volgut contemplar el conjunt de cases i edificis del seu poble? Abans, aquesta visió l'obteníem des d'un lloc ben elevat, com més millor. Heu's ací Mataró vist des del campanar de Sant Josep.

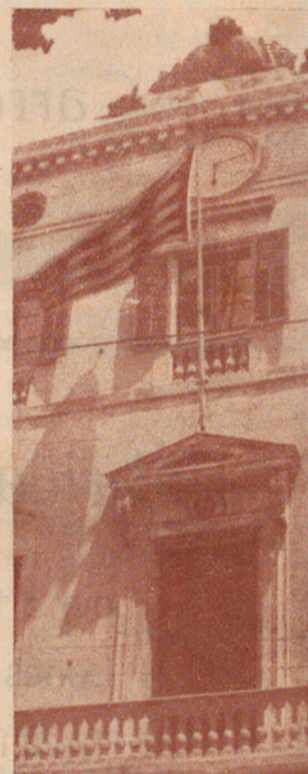
Al Parc s'hi han aclimatat, ja els coloms. Volen en nodrides bandades i baixen a picotejar entre la sorra. Corren amb la mainada que els contempla encuriosida i es passegen orgullosos. Alguns inicien flirts sentimentals amb les càndides femelles. I el parrupeig suau és la música de les paraules tendres d'amor. Els coloms són un motiu indispensable de decoració en el nostre Parc.

Avui, però, ja no en tenim prou. Els nostres ulls d'homes moderns volen copsar més espai d'un plegat. I ens elevem cap el cel en els ocells metàl·lics per a abastar la bellesa del

panorama fins un horitzó infinit. L'intrèpid Canudes ha passat amb el seu avió i una cambra fotogràfica que l'acompanya ha sabut robar a la naturalesa els seus secrets i ens presenta aquesta visió magnífica de la nostra Ciutat Establiu, si voleu, la diferència, i dieu, si sou servits, quina us agrada més. Nosaltres votem decididament per la segona. Tanmateix sembla que àdhuc us elevi l'esperit i que el nucli urbà impressionat, correspongui al d'una població ideal, la que tots somniem alguna vegada, potser...

Una disposició governamental ens privà de l'abrandadora visió. La nostra bandera fou declarada quelcom d'indesitjable i perseguits barroerament els qui no en podien prescindir. Una altra disposició ens la retorna, condicionada, però. Altra cop voleia els dies de festa damunt la façana de la nostra Casa Consistorial. Hi hagué algú que volgué embrutar-la. ¡Ignorant! Una bandera com la nostra és immarcescible. Tot el llot, totes les sutzures que volgué tirar-li al damunt, de retop han caigut damunt d'ell. Per nosaltres, la sang i l'or del seu teixit brillarà sempre, mai no s'apagarà, perquè té la llum dels nostres ulls. I quan s'apaguin aquests, quedaran sempre els ulls dels nostres fills i dels nostres nets, eternament, coratjosament. Els que volen pendre-nos-la no saben que la portem gravada en el cor i d'allà no podran mai arrencar-la, encara que materialment arribin a eclipsar-la.

Sardanes. Sota la llum violenta del nostre sol i la puresa del nostre cel blavíssim, mediterrani, la joventut escolta el convit de la tenora i les mans s'uneixen amb altres mans. L'anella s'aixampla i els peus segueixen, ingràvids, el ritme de la música embriagadora. ¡Ah, Joan Maragall que vareu cantar tan bellament la nostra dansa! En el pit de tots els balladors ressona la vostra veu: «La sardana és la dansa més bella de totes les danses que es fan i es desfan».

I un alè vivificador reanima aquella flameta inextingible que tots duem a dins i que tan exactament es reflexa en les primeres estrofes de «La Santa Espina». Malgrat totes les adversitats.

Sardanes mataronines. El nostre jovent hi ha pres delit i sap trobar qualsevol excusa per a puntejar-les. És una joia dels ulls i de l'esperit contemplar un dia de festa en un lloc cèntric, les rodones de balladors ardits i gentils balladores. S'eixamplen, ja no hi caben, ja se'n formen d'altres, ja dins la més gran se n'hi ha format una de nova. La cobla va llançant a l'aire la dolça harmonia i els balladors, amb els ulls brillants i la boca riallera segueixen la dansa com un rite sagrat. En l'aire ciutadà hi ha quelcom que té el regust d'un desig inassolit i sembla que unes veus reclamin llibertat.

La Fira. Una mena de petita Festa Major, encara que sembli, dit així, una frase incongruent. Entre les joguines els nostres infants hi trobaven aquells petits artificis de llauna que els donaven la sensació de posseir un automòbil. I els feien córrer i s'hi divertien enjogassats. Els homes, però han sentit enveja dels infants. Ells també han d'anar a la Fira a cercar quelcom que els diverteixi. I en la d'enguany hi ha hagut parades d'automòbils de debò que s'oferien als vianants igual que aquells altres de llauna. Senyals del nostre temps, inquietuds, activitats mai prou ultrapassades. La vida moderna dels pobles.

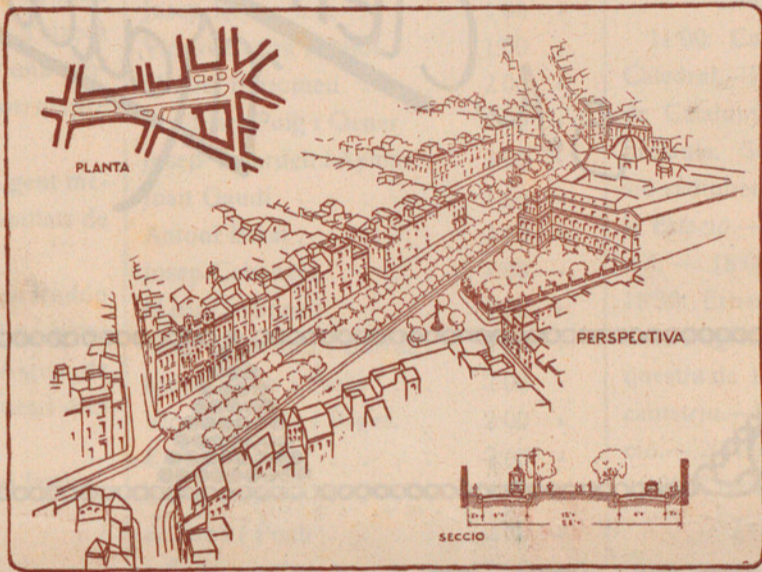
de la Nostra Ciutat

La vella Rambla mataronina. ¿La recordeu? Heu's n'ac, encara, una fotografia que és, ja, un document històric. Aquell bocí de passeig tan típicament nostre era quelcom característic. La Rambla—en deiem—sense cap n'és cognom afegit. Amb aquells arbres a banda i banda que l'ombrejaven. Ara, solament és un record. La Dictadura, anticatalana en tot, atacà les rambles de les nostres viles i ciutats amb la seva fòbia inconsútil. Res de renovar-la, de conservar-la.

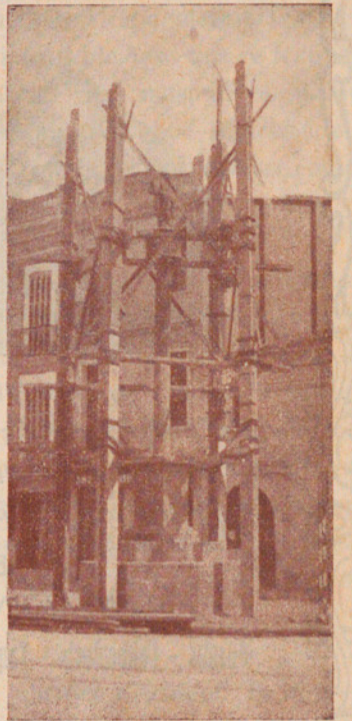

—era el crit de guerra. I la Rambla, la nostra Rambla, com les d'altres pobles de Catalunya, fou destruïda amb aquell engegament dels que creuen guanyar una terrible batalla. Caiqueren els arbres, fou trabucat tot. La Rambla desaparegué per a satisfacció dels ridículs tirans locals que volien un «boulevard».

La Rambla que nosaltres hauriem fet. Aquest dibuix dona una idea ben aproximada del que podia haver estat el nostre passeig ciutadà reformat amb amor i esperit mataroní. I àdhuc la ciutat n'hauria sortit beneficiada en el caire econòmic, car la reforma no havia de costar el que ha costat la transformació en «boulevard». En el moment oportú exposàrem el nostre criteri ben amentallat. Aquest dibuix acompanyava l'exposició. Els que manaven cegament, tan sols per la llei de llur caprici, ens con estaren: ¡No! ¡Fora Rambla! I es llançaren a la destrucció com si els hagués atès un ram de bogeria.

Per tal d'harmonitzar quelcom la visió de l'indret i com a conseqüència de la reforma, la Creu de Terme ha estat canviada de lloc i col·locada al bell mig de la placeta que forma la coincidència del carrer amb la carretera. L'antic monument fou voltat de bastides i desmuntat pedra per pedra. Va caldre una gran cura per a no rompre cap bocí ni engrunar cap relleu car els anys no han passat en va i els elements han debilitat la consistència de la pedra.

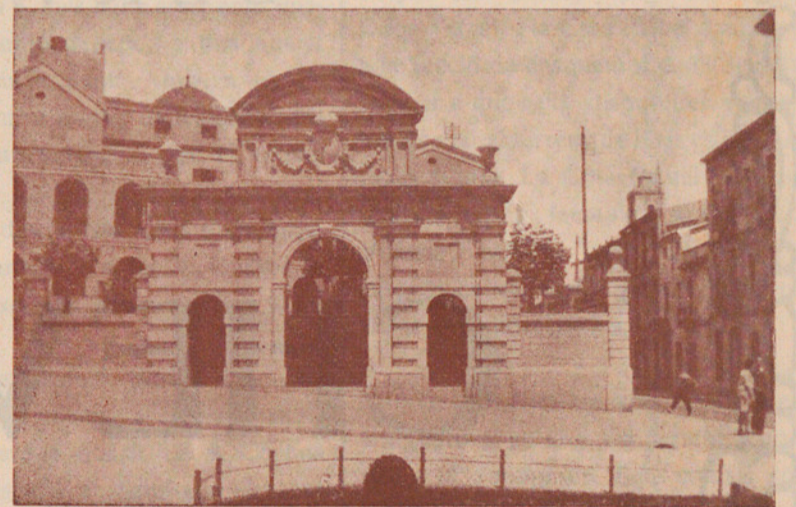

Un cop fet el trasllat, la Creu de Terme s'aixeca de nou cap el cel amb tota la seva bellesa. El que era abans solament una fita és avui un monument d'encantadora senzillesa al qual dona més relleu un jardinet que l'envolta.

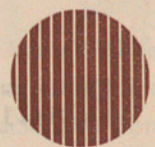
Aquest portal del Col·legi de Santa Anna ha acabat de modificar l'aspecte d'un indret prou cèntric. Els «boulevardistes» tenien el propòsit de fer-hi una font «monumental». Va costar molt de convèncer-los de l'improcedència. A la fi, cediren,—cosa estranya—i els PP. Escolapis han construït una portalada de bon gust, obra de l'arquitecte mataroní Gaietà Cabanyes, que dona entrada al pati de llur col·legi. Més endavant, esperem, emprendran la reforma de la façana per a ajudar a embellir el carrer que ha substituït la Rambla.

Contempleu, ciutadans, la visió d'avui: el «boulevard» dels dictadors, tan ridícul com ells. En lloc de la Rambla aquest desolat carrer de mitja galta, pretencions i buit. Els arbres que cobrien abans la migradesa de les façanes han desaparegut i han deixat al descobert unes cases que estaven bé a la Rambla, però que avui, en el «boulevard», donen una trista sensació de poble petit i carrinclò. Quan oquests dies d'estiu travesseu el famós «boulevard» el sol us cau al damunt implacablement per a fer-vos enyorar més encara, l'ombra dolça i amable de la vella Rambla.

¿«La flèche d'or»? ¿«L'étoile du Nord»? ¿«Pullmann Express»? No: El «Ràpid de Caldetes» que passa per l'estació de la nostra ciutat com una exhalació. No us en rieu: encara que això de «Ràpid de Caldetes» sembli cosa de vodevil, és una realitat. Els estiujants de la vila veïna gaudeixen per primera vegada enguany de la felicitat de comptar amb un tren que els porta directament a Barcelona, sense aturar-se a Mataró. ¿No l'heu vist passar? Sembla talment com si no volgués, res amb nosaltres. Va tan de pressa que fins fuig de la fotografia, igual que si tampoc hi volgués ésser. ¡Via lliure! No són bromes: passa el «Ràpid de Caldetes»...

Fotografies Aeròdrom Canudes, Boter, Toldrà i Trilla i Duran.
Dibuix de Marian Ribas.

Col·legi de les Escoles Pies de Mataró

SANTA ANNA
—
Apartat número 6
Teléf. 280

INTERNAT— MIG-INTERNS— RECOMANATS — VIGILATS — EXTERNES
— Dormitoris individuals — Tracte familiar — Nombre reduït —
BATXILLERAT: Elemental i Universitari — COMERÇ: Quatre cursos
ESTUDIS ECLESIASTICS
— ENSENYAMENT PRIMARI: Sis graus — PARVULS —
Museus - Laboratoris - Taquígrafia - Idiomes - Mecanografia - Gimnàs- Dibuix - Pintura - Música

Per a detalls
dirigir-se
al
Rnd. Pare Rector
del Col·legi
Apartat número 6

*Si demaneu
als nostres clients
lo que pensen dels
nostres serveis
tot seguit sereu també
client nostre
S.A. Clément Mataró*

SERVEI **CHEVROLET** LITORAL

L'únic

CHEVROLET 1930

Motors marins fora borda **ELTO**

guanyadors en el Gran Premi Exposició: Jesús Batlló i Manuel Giró, ambdós amb Motors ELTO

Radio **APARELLS ERICSSON**

el més selecte

nueva creación
DEL
CAMION LIGERO
C-6
CITROËN

Creado para responder a las necesidades apremiantes del comercio y de la industria, este vehículo es a la vez robusto, potente, económico, muy seguro y manejable.

— Motor 6 cilindros (17 CV fiscales, 45 CV efectivos) y una caja de cuatro velocidades que permite arrancar con plena carga, en los terrenos más difíciles y subir las cuestas más pronunciadas.

Freno sobre las cuatro ruedas, accionando separadamente sobre cada una de ellas, mediante servo freno mecánico Bendix. Freno de mano muy enérgico y eficaz sobre la transmisión, permitiendo pararse a 14 metros a una velocidad de 50 kilómetros.

Tots els tipus Turisme C~4 i C~6 Industrial C~4 i C~6

A PREUS REDUITS

AGENT OFICIAL:

BENET JOFRE SITJÀ

RONDA ALFONS, XII, 91 AL 97 - TELÈFON 334

MATARO

LA SENYORA

Francisca Coll i Llavina

Vídua de Joan Majó i Borrell

ha mort a l'edat de 62 anys
confortada amb els Sants Sagraments i la Benedicció Apostòlica

A. C. S.

Els seus afligits: fills, Francisco, Joan, Josep i Carme (Religiosa de l'Immaculat Cor de Maria), germana, cunyats, nebots, cosins, família tota i la casa "Majó Germans", en assabentar els amics i coneguts de tan sensible pèrdua, els pregunen que la encomanin a Déu i es serveixin concórrer a la casa mortuòria, Sant Agustí, 42, demà diumenge, a *dos quarts de dotze* del matí per acompanyar el cadàver a l'església parroquial de Sant Joan i Sant Josep i d'allí a sa darrera estada i, al funeral que per a l'etern repòs de la seva ànima, es celebrarà el proper dimecres, dia 30, a les *du*, en l'esmentada església parroquial, actes de caritat pels quals els quedaran verament agraïts.

Dues misses a les deu amb el cant de "Maitines" i "Laudes", Ofici-funeral i seguidament les demés misses amb la del Perdó.

Mataró, 26 de juliol de 1930.

L'Excm. i l'Im. senyor Bisbe de Barcelona s'ha dignat concedir indulgències en la forma de costum.

LA SENYORA

Antònia Roca i Villaronga

ha mort cristianament a l'edat de 53 anys

A. C. S.

Els seus afligits: mare Dolores Villaronga Vda. de Joan Roca; germans, Joan Vdo. de Francisca Prats, Teresa, Jaume i Enriqueta; germans polítics, Josep Leonart, Dolores Rigat i Joan Martí; oncles, ties, nebots, cosins i família tota, en assabentar als amics i coneguts tan dolorosa pèrdua, els pregunen la tinguin present en ses oracions i es serveixin assistir als funerals que per l'etern repòs de la seva ànima es celebraran el proper dimarts, dia 29, a *dos quarts de deu*, en la Capella de la Mare de Déu dels Dolors de la Basílica parroquial de Santa Maria, pels quals actes de caritat els quedaran molt reconeguts.

Ofici funeral a dos quarts de deu i seguidament dues misses

Mataró, 26 de juliol de 1930.

se celebrarà demà a les deu en el camp de l'Iluro, es disputaran els que segueixen, tots ells corresponents al torneig infantil «Copa Montañà»:

Popular-Mataroní, camp del Popular, a les deu; Santpolenc Penya Caraba, camp del Santpolenc, a les deu; Penya Ferms-Penya Catalana, camp de l'Iluro, a dos quarts de quatre.

El partit de basquetbol, jugat ahir a la tarda en el camp del Círcol Catòlic, entre l'Associació Esportiva i l'Univèrsitari Santa Anna, va acabar triomfant el primer per 37 a 12.

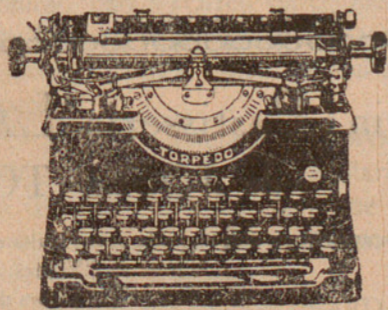
Programa del Festival que es celebrarà dilluns, dia 28 de juliol, a les cinc de la tarda, en els jardins del Parc, amb la cooperació de la Banda Municipal, cobla «Barcelona Albert Martí», Esbart Català de Dansaires i Orfeó Barcelonès.

1.—Obertura, per la Banda Municipal. Cant de la Senyera, Millet. Muntanyes regalades, Sancho Marraco. Sota de l'Om, Morera, Scherzo, Martini. Els fadrins de Sant Boi, Pérez Moya. La Sardana de les Monges, Morera, per l'Orfeó Barcelonès, solista Srta. Montserrat Gallart.

L'eixida, Tàrraga. Dansa de Vilanova. La Bolangera, Mojà. L'indiòt, Urgell. Ballet i corrandà, Sant Quirze de Besora, per l'Esbart Català de Dansaires i la cobla Barcelona A. Martí.

2.—Sardana de concert, per la Cobla. L'H-reu Riera, Cumelles Ribó, per l'Esbart i l'Orfeó Barcelonès. Dansa de Castelltersol, J. Font Sabaté, per la Cobla, l'Esbart i l'Orfeó. Marinada (Sardana), Pérez Moya. Sant Jordi triomfant (soemet), Pujol, per la Cobla i l'Orfeó. Pàtria Nova, Grieg, per l'Orfeó Barcelonès i la Banda Municipal, solista senyor Josep Texés.

La màquina d'escriure que li interessa
TORPEDO 6

Demostracions gratuïtes a
Impremta Minerva

EL SENYOR

Joaquim Pons i Anglada

morí dijous dia 24, a un quart de vuit del vespre, a l'edat de 72 anys,
confortat amb els Sants Sagraments i la Benedicció Apostòlica

A. C. S.

Els seus afligits: esposa Carolina Mayol i Abadal; fills, Josep (absent), Carolina Vda. de Fernández, Joaquim, Dolores i Joaquina; filles polítiques, Adela Ferreira (absent) i Raimunda Piera; néts, Carolina Pons i Ferreira (absent), Josepa, Dolores i Joaquim Fernández i Pons i Joaquim Pons i Piera, nebots (presents i absents), cosins i família tota, en assabentar els amics i coneguts de tan sensible pèrdua, els pregunen que l'encomanin a Déu, acte de caritat pel qual els quedaran molt agraïts.

Mataró, 26 de juliol de 1930.

Ahir a la tarda, a Sabadell, va jugar-se el darrer partit del torneig promocionista per a la 1.ª categoria corresponent al Centre d'Esports d'aquella ciutat i l'Iluro. Van guanyar els sabadellencs per 2 gols a 0.

---PÈRDUA: Dijous passat al migdia es va perdre una arrecada des del carrer de la Porta de Batlleix fins a la església de Sant Josep.

S'agrairà i gratificarà la devolució al n.º 30 de la Porta de Batlleix.

Ahir matí, a les deu, tingué la desgràcia de caure, en el carrer d'Isern, de la bicicleta que montava, Salvador Aranda Puig, de 17 anys, natural de València i domiciliat a Argentona.

Fou traslladat al botiquí municipal, però com sigui que no hi havia ningú,

fou assistit a la farmàcia del Dr. Arenas i després passà al seu domicili.

—Ja ha sentit la nova impressió de «La Santa Espina» en discs PARLOPHON per la Cobla Barcelona?

Audició i venda: Casa Soler, Riera, 70.

Ahir fou detingut un individu que digué haver vingut a Mataró per dedicar-se a netejar sabates. S'anomena Vicens Laparra, de 24 anys, solter, natural de Zamora i domiciliat a Barcelona al carrer del Comte de l'Asalto n.º 54. Té antecedents penals i sembla que no portava massa bones intencions.

Ahir fou detingut per sospitós un individu anomenat Joaquim Iralde Trechà, de 25 anys, natural de Vigo, do-

miciat a Barcelona al carrer de Migdia n.º 12. Està fixat a la Qüefatura Superior de Policia.

La Biblioteca de la Societat Iris està oberta al públic els dies feiners, del dilluns al divendres, de 8 a 10 de la nit; dissabtes, de 6 a 8 del vespre i diumenges, de 11 a 1 del matí i de 5 a 7 de la tarda.

Ahir fou detingut per dedicar-se a la mendicitat a les deu del vespre en el carrer Reial un individu anomenat Julià Estranger, de 45 anys, solter i natural de Amcherbek (Txecoslovàquia)

Ahir, a tres quarts de cinc de la tarda, el guàrdia municipal Marian Mateo va donar part a la Qüefatura de Vigilància de la topada ocorreguda a la

Rambla de Castelar entre la motocicleta 42.269 B i la tartana 370, matrícula de Mataró, resultant ferit el motorista Lluís Hugas Grau, de 26 anys, domiciliat a Argentona, plaça de les Alsines, número 8. Conduïa la tartana Joan Ventura Font, de 16 anys, domiciliat al carrer d'Illuro n.º 35.

L'accident es produí per haver tancat la tartana el pas a la moto que marxava per la seva dreta en direcció al carrer de Barcelona. El ferit fou traslladat al seu domicili després d'haver estat assistit a la Clínica «La Alianza» pel Dr. Montaner el qual qualificà la ferida de pronòstic reservat.

—BRONQUITIS, ASMA, GRIPPE i tota classe de TOS la curareu radicalment amb el meravellós preparat FIMOLINA HANSEN.—DIPOSIT PRINCIPAL Dr. SPA, Plaça del Rei, n.º 3 MATARO.

Observatori Meteorològic de les Escoles Pies de Mataró (Sta. Anna)

Observacions del dia 26 juliol de 1930
Hores d'observació: 8 matí - 4 tarda

Baròmetre	Altura llegida: 764.2—763.9
	Temperatura: 24 —26'
	Alt. reduïda: 761.54—761.02
	Termòmetre sec: 23' —24'3
Psicòmetre	humid: 21.2—23'5
	Humitat relativa: 84—90
Termòmetre	Tensió: 16.62—20.75
	Sol: 28'
	Ombra: 25.2
	Ombra: 17.2
Vent	Mínima Reflecte: 17.5
	Direcció: S-SE-SW
Núvols	Velocitat segons: 2—4'5
	Anemòmetre: 331
Pluviòmetre	Recorregut: 148
	Classe: Bi — Ci Ni
Estat del cel	Quantitat: 1—1
	Pluja:
Estat de la mar	Evaporòmetre: 8.8
	Estat de la mar: 1—2

Joan Arnó al Teatre del Bosc

Demà a la nit el nostre compatriota Joan Arnó cantarà al Teatre del Bosc la popular sarsuela «Doña Francisquita» del gran músic català Amadeu Vives.

Cal felicitar l'empresa del Teatre del Bosc per l'encert que representa l'haver contractat per la nit del dia de les Santes, al gran tenor compatriota nostre Joan Arnó, el qual havia debutat a la nostra ciutat amb la famosa òpera «Marina» i fa ja dos anys no havem pogut sentir als nostres coliseus.

Durant aquest temps Joan Arnó ha tingut una brillant actuació a València i

darrerament a Madrid on fou definitivament consagrat, recollint diàriament els aplaudiments entusiastes del públic.

L'obra que ha donat més grossos èxits al nostre volgut compatriota ha estat precisament la sarsuela «Doña Francisquita» que l'empresa del Bosc ens ofereix per demà a la nit.

Moviment de població

Naixements

Dia 14 de juliol: Carolina Lladó Vidal.—Dionísia Girabal Sape.
Dia 15: Alexandre Sans Tapias.—Jo-

sep Ribas Vilardebó.

Dia 16: Anna Maria Serra Pruna.— Salvador Tresfi Esteve. — Josep L'leonart Gutiérrez de Pando.

Dia 17: Joaquim Parra Pou.—Pilar Tamareu Illa.

Dia 18: Francesc Sánchez Paredes

Dia 20: Josep Vilarnau Llinàs.

Dia 21: Elisseeu Esteban Agustí.

Obituari

Dia 17 de juliol: Josefa Loris Mallent, 65 anys, Cuba, 108.—Joana Manzaneres Marcilla, 22 anys, Fra Lluís de León, número 51, 1.er.—Pilar Calls Doménech, 66 anys, Sant Joaquim, número 35, 2.on, 1.º.

—A la CASA PATUEL poden veure funcionar l'aparell més modern per a fer l'ondulació permanent, totes les senyores que ho desigin.

CORNET D'AMOUR. - Deliciós gelat DEGUSTACIO
Exclusiva: BAR-SUCURSAL CANALETES - Riera, 30

IMPREMTA MINERVA

BARCELONA, 13 - TELEFON 255

MATARÓ

Servei de Trens des de 1 juliol fins el 30 setembre de 1930

BARCELONA A MATARÓ				MATARÓ A BARCELONA			
Sortida Barcelona	Arribada Mataró	DESTÍ	OBSERVACIONS	Sortida Mataró	Arribada Barcelona	PROCEDENCIA	OBSERVACIONS
4'25 m.	6'27 m.	Empalme	Mixte	4'41 m.	5'29 m.	Mataró	
5'00	5'57	»	Correu	5'12	6'41	Arenys	
6'00	6'46	Mataró		6'50	7'38	»	
7'00	7'46	»		7'47	8'24	Blanes	Directe des d'Orta
8'15	8'58	Empalme	Dir. fins a Montgat. Festius queda a Mataró	8'04	8'45	Mataró	» " Montgat
8'35	9'03	»	» " Mataró Festius (Mataró)	8'25	8'55	Empalme	» " Mataró
10'00	10'48	Arenys		8'51	9'20	Mataró	
10'28	10'56	Blanes	» " Mataró Dies festius	10'15	11'15	Empalme	Correu
12'10 t.	12'47 t.	Empalme	» " Masnou	12'10 t.	12'49 t.	Arenys	Directe des de Masnou
12'45	1'25	Mataró	» " Montgat	2'10	2'51	Mataró	» " Montgat
1'10	1'56	»		2'56	3'25	Empalme	» " Mataró C.
1'25	2'22	Empalme		3'03	3'51	Mataró	
3'00	3'46	Arenys	Correu	4'05	4'52	»	
3'52	4'43	»	Dies festius	5'52	6'42	Arenys	
4'00	4'51	Blanes	Correu	6'31	7'30	Empalme	Correu
5'42	6'19	Mataró	Directe fins a Masnou	7'25	8'10 n.	Mataró	Dies festius
6'00	6'28	Empalme	» " Mataró	7'58	8'27	Arenys	Dies festius
6'45	7'2	Mataró	» " Masnou	7'48	8'27	Blanes	
7'10	7'29	Arenys	» " Mataró	8'25 n.	9'10	Mataró	
7'26	8'16 n.	Mataró	» " Montgat	8'45	9'15	Blanes	Directe des de Mataró Dies festius
8'15 n.	8'46	Blanes	» " Mataró	9'49	10'42	Empalme	
8'50	9'18	»	» " Mataró Dies festius	10'21	11'55	»	Mixte
9'00	9'48	Arenys					

Es consideren dies festius a més dels diumenges, Sant Jaume (25 juliol), Assumpció (15 agost) i Nativitat de la Mare de Déu (8 setembre).

UNA IMPREMTA A CASA SEVA?

INDUSTRIALS - COMERCIANTS - PARTICULARS

Obteniu vostres circulars, memores, envios, notes de preus, marques, etiquetes, faixes, envoltoris, etc., utilitzant

"MILIA IMPREMTA"

la qual omplirà ses necessitats i donarà plena satisfacció, reproduint i imprimint a tots colors, inclòs or i plata, sobre tota classe de paper, cuir, tela, llana, fusta, teixits, etc. MILIA S'AMORTITZA A LA PRIMERA IMPRESSIÓ

MANEIG SENZILL - APRENENTATGE RÀPID - AL ALCANÇ DE TOIS

Demani detalls sens compromís avisant a GRAVINA, 27

Confiteria i Pastisseria LA CONFIANZA de JOSEP TORRENT

Gran assortit en dolços, pasta seca i fruita confitada de qualitat immillorable al preu de 2'50 ptes. els 400 grs.

Vins, Xampans i Licors de totes marques.

Sant Cristòfor, 4 (Plaça Xica)

MATARÓ

Les Festes de les Santes

Programa Oficial

DE LES FESTES QUE CELEBRARÀ LA CIUTAT DE MATARÓ EN HONOR DE LES SEVES PATRONES SANTES JULIANA I SEMPRONIANA DURANT ELS DIES 25, 26, 27, 28 i 29 DE JULIOL DE 1930

Dia 25

A LES DEU DEL MATÍ: FESTIVAL ATLÈTIC en el camp de l'«Iluro, S. C.», a càrrec del «Centre Excursionista Laietània».

A LES CINC DE LA TARDA: FESTIVAL INFANTIL en el Parc Municipal. Hi prendran part el «Club Gimnàstic Mataroní», els nois de les Escoles Municipals i quatre clowns. Al final s'eleva una variada col·lecció de globus grotescs. Durant el Festival seran presentats els nans.

A LES DEU DE LA NIT: SARDANES per la «Cobla Iluro» davant de la Casa de la ciutat.

Dia 26

A LES DEU DEL MATÍ: REPARTIMENT DE BONS en el pati del Sant Hospital per la Junta de Beneficència Municipal.

A LES DUES DE LA TARDA: REPLICAMENT GENERAL DE CAMPANES.

A LES CINC: BENEDICCIÓ I INAUGURACIÓ DE L'EDIFICI CONSTRUÏT PER LA CAIXA D'ESTALVIS I MONT DE PIETAT per a l'instal·lació de l'obra maternal en el carrer de Sant Llorenç. Podrà visitar-se els dies 27, 28 i 29 de 5 a 8 de la tarda.

A LES SIS: Sortida dels gegants i nans els quals recorreran diferents carrers de la ciutat.

A LES SET: MAITINES I LAUDES a la Basílica de Santa Maria.

A LES VUIT DE LA NIT: Inauguració de l'il·luminació elèctrica extraordinària.

A LES DEU: CONCERT per la Banda Municipal i els chors «La Perla», «L'Armonia Mataronesa» i «Iluro» davant la Casa de la Ciutat.

Dia 27

A LES NOU DEL MATÍ: La Banda Municipal sortirà de la Plaça de Pi i Margall i recorrerà els carrers de Cuba, Reial, Rambla, Plaça de Santa Anna i Riera, fins davant la Casa de la ciutat, tocant diverses composicions adequades.

A LES DEU: L'Excm. Ajuntament sortirà de la Casa de la Ciutat i es dirigirà a l'Església Basílica Parroquial de Santa Maria per tal d'assistir als Divins Oficis durant els quals la Capella de Música reforçada per la Schola Cantorum del Circol Catòlic d'Obrers i solistes de la capital, cantarà la tradicional Missa del sacerdot compatriota Reverend Manuel Blanch, dirigida pel Mestre de Capella Reverend Joan Fargas. L'Acadèmia Musical Mariana, amb les seves seccions de nens i homes, cantarà les parts variables amb acompanyament de gran orgue. El panegíric de les Santes ha estat confiat a l'eloqüent orador sagrat Reverend Dr. Jaume Sabater, Magistral de la Seu Metropolitana de Tarragona.

A LES QUATRE DE LA TARDA: Solemnes Vespres i Completes a la Basílica de Santa Maria.

A LA MATEIXA HORA: SARDANES per la «Cobla Iluro» en el carrer de En Pujol.

A LES CINC: Partit de futbol entre els primers equips «Júpiter» i «Iluro». Es disputaran la magnífica copa cedida per l'Ajuntament d'aquesta ciutat.

A LES SET: SOLEMNE PROCESÓ en honor de les Santes Verges i Màrtirs Juliana i Semproniana. El peno principal ha estat confiat a l'Excel·lentíssim Sr. Joan Maluquer i Viladot, President de la Diputació Provincial de Barcelona.

A UN QUART D'ONZE DE LA NIT: GRAN CASTELL DE FOCs ARTIFICIALS a càrrec del pirotècnic de València senyor Martínez. Serà disparat a la platja, davant del carrer de Sant Antoni.

A LES ONZE: CONCERT per la Banda Municipal a la Plaça de Santa Anna.

Dia 28

A LES DEU DEL MATÍ: DIVINS OFICIS a la Basílica Parroquial de Santa Maria durant els quals s'interpretarà per l'Acadèmia Musical Mariana i el poble la gran Missa de Nostra Senyora del Roser del Reverend Romeu, dirigida per l'organista Reverend Ferran Gorchs, Pvre. El sermó a càrrec del Reverend Dr. Jaume Sabater.

A DOS QUARTS DE ONZE: Homenatge al reputat artista mataroní Rafael Estrany i Ros en el saló de sessions de l'Ajuntament. L'acte consistirà en oferir la Comissió organitzadora de l'Homenatge a la Corporació Municipal, l'aquarel·la «Ballmanetes» obra distingida amb el premi d'honor a l'Exposició celebrada a la Sala Parés de Barcelona per l'Associació d'Aquarellistes de Catalunya i adquirida per subscripció pública.

A LES DOTZE: SARDANES a la Plaça de Santa Anna per la Cobla «Barcelona-Albert-Martí»

A LES CINC DE LA TARDA: Interessantíssim partit entre els potentíssims i rivals onzès «F. C. Badalona» contra «Iluro S. C.». El guanyador entrarà en possessió de l'esplèndida copa donada per la casa «Xampany Noyet». Els encontres dels dos dies seran arbitrats per jutges del Col·legi Oficial.

A LES CINC: GRAN FESTIVAL POPULAR en el Parc Municipal. Hi prendran part l'«Orfeó Barcelonès» amb l'«Esbart de Dançaires», Banda Municipal, Cobles i diversos ballets populars.

A LES SET: Solemnes Vespres i Completes a la Basílica de Sta. Maria.

A LES VUIT: Començament de la Novena en honor de les Santes en el mateix temple parroquial.

A LES DEU DE LA NIT: SARDANES a la Rambla i CONCERT per la Banda Municipal a la Plaça de Santa Anna.

Dia 29

A LES CINC DE LA TARDA: FESTA ESCOLAR I DEL LLIBRE en el Parc Municipal, durant la qual es repartiran els premis als nois de les escoles de la ciutat. Acabat l'acte tindrà lloc una manifestació escolar que consistirà en desfilant tots els alumnes amb llurs mestres per davant de l'Ajuntament. La Banda Municipal amenitzarà l'acte.

A LES DEU DE LA NIT: GRAN FESTIVAL NOCTURN en el Parc Municipal, que estarà profusament ornamentat i il·luminat baix la direcció del pintor escenògraf Salvador Alarma i amenitzat per la Banda Municipal i Cobles de Sardanes. Hi haurà servei de begudes. Es dispararà un magnífic

SOCIETATS

Centre Mataroní

Dia 28 a les 11 de la nit, Ball a càrrec de «Victor Granados Orchestra».

Secció d'Esports del C. de Dependents del Comerç i «Casino Industrial»

En el tivoli muntat en el camp de tennis (antic Teatre Euterpe). Dia 27. Nit, acabats els focs, Ball. Dia 28 tarda, a dos quarts de set, Ball. Nit a les deu, Ball.

Entrada per rigurosa invitació. La part musical estarà a càrrec d'apluides orquestrines a estil americà.

Societat Ateneu

Dia 27. — A dos quarts de dotze del matí, Concert al Saló de festes, a càrrec del «Quintet Clavé». A les sis de la tarda, Ball. Nit a les deu, Concert. A les 11, Ball.

Dia 28. — A dos quarts de dotze del matí, Luïda Dansa. Tarda, a les quatre, Concert al Saló de festes. A les sis, Ball. Nit, a les nou, Concert. A les deu, Ball.

Tots els Concerts i Balls, exceptuant el del dia 27 matí, seran executats per la renomada orquestra «Falxendes de Sabadell».

El saló estarà luxosament adornat per la «Casa Viada»

Societat Iris

En el Monumental Envelat aixecat a la platja.

Dia 27.—Nit, acabats els focs, Ball.

Dia 28. Matí, Dansa. Tarda a les cinc, Concert i a les sis, Ball. Nit a les deu, Concert i després Ball.

Dia 29, tarda, a les sis, Grandios Concert Públic. Nit, a les deu, últim Ball.

Els balls i concerts són a càrrec

de la renomada Orquestra «Els Escolans» de Sant Sadurní.

Per encàrrecs de seients i llotges dirigir-se al Conserge o Cafeter de la Societat.

Espectacles Públics

Clavé Palace

Grandios programa de Cinema pels dies 26 tarda, 27 tarda i nit i 28 tarda amb el programa següent: INDIANÓPOLIS, magnífica producció sonora interpretada per Anita Page i William Haines. TENTACIÓ, grandios film sonor magistralment interpretat pels «asos» del cinema Greta Garbo i Nils Asther i la formosa còmica en dues parts (sonora) POLICIES MODELO, per la parella més còmica de la pantalla Stan Laurel i Oliver Hardy.

Dia 28, a les deu en punt de la nit, el més formidable aconeixement ar-

tistic presentat a Mataró. La grandiosa òpera del mestre Arrieta, MARINA pel més gran «divo» del mon HIPÒLIT LÁZARO acompanyat de l'eminent baríton Ricard Fusté.

Degut a la vàlua dels elements que pendran part en aquest aconeixement, es de preveure un dels millors programes d'espectacles de la Festa Major.

Monumental Bosc

Dia 27.—Debut de la gran Companyia de Sarsuela espanyola de Lluís Calvo de la qual formen part la triple Cora Raga i els tenors Emili Vendrell, Francisco Godayol i Joan Arnó, acabats els focs artificials es posarà en escena la sarsuela en tres actes del mestre Vives, DOÑA FRANCISQUITA.

Dia 28, tarda, LOS DE ARAGON i estrena del major èxit de l'any del mestre Serrano, LA DOLOROSA.

Nit, la formosa sarsuela en un acte LOS CLAVELES i segona representació de LA DOLOROSA.

Cinema Modern

Dies 26 i 27, la deliciosa pel·lícula d'admirable presentació i bon argument LA COQUETA DEL COLEGI, comèdia. El formidable drama d'impressionant argument i interpretació real EL FANTASMA DEL HIPÓDROMO. La brillant pel·lícula còmica de molt riure MARIDOS JUERGUISTAS i Final del Campionat de Futbol.

Dia 28, la magnífica pel·lícula de gran interès LA GRAN PENSADA. La impressionant cinta LA LOSA DEL PASADO, la molt còmica ASE SINOS i Final del Campionat de Futbol.

Cinema Gayarre

Dies 26, 27 i 28: Sensacional estrena de la extraordinària cinta LA PATRULLA DE LA FRONTERA per l'incomparable Caballista «Cayena». Estrena de la genial obra del gran novelista espanyol Vicens Blasco Ibáñez, LA BODEGA, primera pel·lícula nacional sonora per la renomada cançonetista Concepció Piquer, prenent-hi també part Maria Luz Callejo, Valentí Parera, Gabriel Gabríol i Enric Rivero. Completaran tan encullit programa, Noticiari Fox i una deliciosa còmica de rialla contínua.

ESPORTS

Futbol

Iluro S. C.

Dia 27.—Tarda, a les 3,30, Concurs infantil «Copa Montaña» jugant els equips Penya Canet i Iluro S. C.

A les 5'15.—El C. D. Júpiter i Iluro S. C., es disputaran una magnífica copa cedida per l'Ajuntament.

Dia 28, a les cinc de la tarda, interessant partit de Futbol entre els potentíssims i rivals onzès «F. C. Badalona» contra «Iluro S. C.» El guanyador entrarà en possessió de l'esplèndida copa donada per la casa «Xampany Noyet».

Els encontres dels dos dies seran arbitrats per jutges del Col·legi Oficial.

Basquetbol

Dia 27.—En el camp de la Sportiva (Circol Catòlic), la Penya Germanor de Juventos de Sabadell contindrà amb el primer equip de l'Sportiva, Arbitrarà el Sr. Jaume Colomer.

Creiem que el públic sabrà correspondre a n'aquest partit donada la fama de que ve precedit l'equip visitant.

Abans de l'anterior es jugarà un partit entre els Infantils dels Intrèpids de Calella i l'A. Sportiva.

BALLMANETES

Aquarel·la de Rafael Estrany distingida amb el Premi d'Honor de l'«Associació d'Aquarellistes de Catalunya».

Aquesta obra ha estat adquirida per subscripció popular oberta per la Comissió Organitzadora de l'Associació de la Premsa de Mataró, per tal de fer-ne ofrena a l'Ajuntament, com homenatge merescut al seu insigne autor i estimul a la seva tasca de treballador infatigable i estudiós.

Castell de Focs artificials, del pirotècnic valencià senyor Martínez. La festa acabarà amb una traca de 400 metres.

Durant els dies de les festes hi haurà funcions teatrals en el «Clavé Palace» i en el «Teatre Bosc», sessions cinematogràfiques en els cinemes Modern i Gayarre, i concerts i balls en les societats «Centre Mataroní», «Esbarjo Ateneu» i «Circulo España» i en el Tivoli muntat en el camp de tennis, per les societats «Centre de Dependents del Comerç i de l'Indústria», «Casino Industrial» i Lawn-Tennis Club Mataró, i en l'envelat de la «Societat Iris» a la platja.

A més tindran lloc també altres festeigs populars públics i particulars.

L'horari de trens de Barcelona a Empalme i viceversa que regirà fins el 30 de setembre, es troba de venda a la botiga de

: IMPREMTA MINERVA :

M. Vallmajor Calvó

Corredor de
Comerç col·legiat

Molas, 18 - MATARO - Telèfon 264

Intervé suscripcions a emissions i compra-venda de valors. Cupons, girs, préstecs amb garantia d'efectes. Llegitimació de contractes mercantils, etc., etc.

TALLER DE FUSTERIA MECÁNICA

DE

FILL DE BONAVENTURA ORIACH

CASA FUNDADA EN 1856

SANT AGUSTÍ, 35 I 37

MATARÓ

GRAN MAGATZEM DE CALÇAT
"LA INNOVACIÓN"

Models elegants - PREUS BARATÍSSIMS - Solidesa a tota prova

Vegi en els aparadors, les últimes novetats en calçat per a senyora, homes i nens

Rambla Castelar, 10

MATARÓ

GEL "LA SIBERIA"

Representant: JOSEP CALM

Venda al por major i detall :: El més ràpid en el repart

Magatzems: PALMAROLA, 2 - MATARÓ - TELEFON 114

BANCA ARNÚS

Successora d'Evarist Arnús

FUNDADA EN 1846

BARCELONA

Casa Matriu: PASSATGE DEL RELLOTGE-Telèfon 11537 ♦ Casa Central: PLAÇA CATALUNYA, 23-Telèfon 16583

Direcció telegràfica i telefònica: "BANCARNÚS."

SUCURSAL DE MATARÓ

TELÈFON 40 RIERA, 62 APARTAT 16

SUCURSALS: Balaguer, Berga, Cervera, Figueres, Girona, Granollers, Igualada, Lleida, Manresa, Mataró, Olot, Puigcerdà, Tàrraga, Tremp, Seu d'Urgell, Solsona i Vich

AGENCIES: Artesa de Segre, Banyoles, Gironella, La Bisbal, Mollerusa, Pobla de Segur, Pons i Port-Bou

SUB-AGENCIA: Calaf

Aquesta sucursal realitza tota classe d'operacions de Banca i Borsa.

La BANCA ARNÚS disposa d'un servei especial d'estudis financers, per mediació del qual pot facilitar als seus clients informacions financeres que envia gratuïtament a qui ho sol·liciti.

Subscripcions a totes les Emissions d'emprèstits.

AVIS IMPORTANT.—Desitjant evitar perjudicis als nostres clients que tenen llurs títols en dipòsit o cobrar periòdicament llurs cupons en les nostres guixetes, hem decidit a partir d'avui i sens augmentar nostre comissió, indemnitzar-los de l'import d'aquells cupons vençuts i incobrables per correspondre a títols amortitzats i no haver los avisat, el més tard trenta dies després de la data de nostre abonament o pagament.

Notícies de darrera hora

Informació de l'Agència Fabra per conferències telefòniques

Barcelona

3,30 tarda

Servei meteorològic de Catalunya

Situació general atmosfèrica d'Europa a les set hores del dia 26 de juliol de 1930:

A la Península Ibèrica i França s'han establert pressions altes amb dos màxims de 757 mil·límetres situats un a Clermont i altre a Extremadura i Andalusia, dominant bon temps excepte en el Cantàbric i costes de l'Atlàntic on hi ha molta nuvolositat.

A Polònia i a les Illes Britàniques regna mal temps degut a dues depressions baromètriques que creuen de Ponent a Llevant.

Estat del temps a Catalunya a les vuit hores.

Regna bon temps per tota la regió existint alguns núvols de brisa per la zona costera i cel completament serè per l'interior del país.

La temperatura màxima d'ahir fou de 31 graus a Seròs i la mínima d'avui a l'Estantent de 6 graus.

El "challenge" internacional d'aviació

Aquest matí han continuat arribant avionetes del «challenge» internacional de turisme a l'aeròdrom del Prat. El nombre de les que han aterrat ha estat de 19.

Per tal de rebre els pilots i saludar-los hi havia a l'aeròdrom representants de l'Ajuntament i de l'Aero-Club.

Després de refer la provisió de combustible i d'oli totes han reprès el vol en direcció a Nimes.

No s'ha registrat cap incident.

Multa a un periòdic

El Governador ha imposat una multa de 500 pessetes al setmanari *Carteles* per haver publicat un article sense sotmetre'l a la Censura i per la forma incorrecta, segons ha dit, que estaven redactades unes notes.

Arribada de Miquel Maura

En el segon exprés de Madrid ha arribat el senyor Miquel Maura.

Havia anunciat que vindria en auto des de Fuenterrabia i els seus amics en assabentant-se'n li havien preparat una gran rebuda. Ell, però, ha desistit de venir per carretera i ho ha fet en el tren perquè no vol que se li tribuï cap homenatge. Per aquest motiu a l'estació no l'esperava ningú.

Ha dinat a casa del seu amic senyor Solà i demà assistirà al banquet que es celebrarà en honor de Gonçal de Reparaz.

Un cònsol

També ha arribat el cònsol general del Paraguai senyor Rufi Blanco.

Els fets de la Presó

Davant del Jutge del districte de l'Universitat ha estat declarant el senyor Albadalejo, secretari de l'exdirector de la Presó, en l'expedient obert per a depurar els fets ocorreguts en aquell establiment.

La declaració d'aquest funcionari ha estat idèntica a la del seu cap senyor Iglésies.

Després s'ha presentat a declarar un jove, el nom del qual respon a les inicials A. F. F. qui ha estat tancat a la

Es concreten els càrrecs pels fets de la Presó de Barcelona. - Arribada de Miquel Maura. - El Govern diu que ha emprés el sanejament de les Finances. - El Dr. Kock assegura que Alemanya no pot reduir els armaments mentre hi hagi dictadures que amenacin la pau mundial. - La crisi carbonífera anglesa s'agreuja. - Ha pujat el preu del pa a França. - Ferran de Bulgària vol tornar a regnar.

presó fins fa poc provisionalment i ha confirmat concretament els càrrecs contra l'exdirector, dient que els presos eren maltractats per ordre d'aquest.

Ha acusat els empleats de la presó i ha fet denúncies de caràcter tan greu que ens és impossible transcriure-les aquí.

L'assassinat del guàrdia urbà

Davant del Jutge que instrueix la causa per l'assassinat del brigada de la guàrdia urbana senyor Florit han declarat diverses persones, en're e' es el president de l'Unió de xòfers.

Cap dels declarants ha aportat notícies d'interès.

El pont

Amb motiu de trobar-se el dia d'avui entre dues festes estivals ni a l'Ajuntament ni a la Diputació hi ha hagut oficines i en moltes cases tampoc s'ha tre ballat per aquest motiu.

Madrid

3,30 tarda

Els perills de l'afició taurina

CORDOBA, 26. — En els corrals de la plaça de braus de Belmez, saltaren les tàpies, amb objecte de torejar, Rafael Ventura Cabello i altres amics.

Rafael fou arrellegat per un brau i resultà amb tan greus ferides que es tem que mori.

Les bromes del mar

BILBAO, 26.—Ahir diferents joves, en pla de gresca, foren a banyar-se a la platja de Estopelena.

S'endinsaren molt i després, sense forces per a tornar a terra, demanaren auxili. Quan aquests arribaren, un dels joves estava mort i el seu cadàver l'havien arrastrat les aigües i altre fou portat a terra en gravíssim estat.

Magaz a Santander

SANTANDER, 26. — A bord del canoner «Dato» arribà ahir a aquest port, el Capità General del Departament del Ferrol, contralmirall Magaz.

El vaixell, en passar davant el Palau de la Magdalena, residència estival de la Família Reial, saludà amb les salves d'ordenança el penó morat de Castella, formant la tripulació sobre coberta.

El contralmirall Magaz, fou obsequiat a la nit, amb un banquet en el Club Marítim.

Botadura d'un vaixell

CÀDIC, 26.—En les drassanes i factoria de Matagorda, es procedirà a la botadura del nou vaixell hidrogràfic «Capitán Miranda, construït per encàrrec de la República de l'Uruguay.

Assistiràn a l'acte, comissions del Uruguay, les quals seran obsequiades per l'Ajuntament amb un banquet.

Demà, el comandant del nou vaixell, donarà una conferència a l'Acadèmia Hispano-Americana.

Els marins i comissionats uruguais, visitaran els llocs co'ombians.

Els malaguenys agraiïts

MÀLAGA, 26. — La Diputació Provincial, en la seva última reunió, per a demostrar al Infant don Jaime agraiïment pel constant interès que ha demostrat per Mà'aga, acordà nomenar a S. A. fill predilecte de la província.

5,15 tarda

Una nota del ministeri de Finances

Al ministeri de Finances han facilitat una nota que diu:

«La R. O. apareguda a la *Gaceta* de ahir sobre la pignoració de bons en or del Tresor no constitueix una mesura aïllada sinó que forma part d'un sistema de mesures successives destinades a obtenir un resultat acomodat a les circumstàncies,

L'emprèstit esmentat de valors fou cobert aparentment per diners espanyols quan en realitat no és així perquè les quantitats pagades a l'Estranger ho demostren i així no s'aconseguí la finalitat cercada.

Es precis rectificar aquell error i això procurarem.

La banca espanyola s'acorda admirablement l'acció del Govern i el Banc d'Espanya ajuda a la realització del plan amb un interès plausible.

El Cap del Govern

A les nou del matí ha arribat el general Berenguer de Cercedilla.

Immediatament s'ha traslladat a la Sacramental de Sant Llorenç on han dit una missa en sufragi de l'ànima de la seva muller.

Després ha conferenciat amb el Director general de Sanitat i més tard ha retornat a Cercedilla on pensa estar fins dilluns.

El general Marzo

El ministre de la Governació ha acompanyat el President durant la missa que hem esmentat i després, en el seu despaix del ministeri ha rebut els governadors d'Avila i Almeria.

Aquesta tarda ha marxat a Toledo amb la seva família. Retornarà al vespre.

Acció social

El ministre del Treball ha dit als periodistes que estava molt satisfet de l'acte celebrat a Somosancho on s'ha lliurat als pagesos una finca del marquès de Viana.

Ha afegit que havia estat un mal dia per als usurers que tant de mal han fet a la gent dels camps castellans.

Ha acabat dient que farà una crida a la gent de cabals per a que ajudin a

l'acció social del Govern i ha agraiït a la Premsa la seva desinteressada col·laboració.

Estranger

3 tarda

Represàlies a Renània

SPIRE, 26.—Al poble de Zifferstadt, al Palatinat, han estat repartides unes proclames en les quals es recomana el boicot contra setanta veïns del poble, els noms dels quals es donen i entre els quins figura l'alcalde, acusats de separatisme.

El perill de les dictadures

BERLIN, 26.—En el curs d'un discurs electoral pronunciat pel Dr. Koch ex-ministre del Reich i cap del partit demòcrata, aquest ha posat en relleu el fet que en Alemanya pesen extraordinàriament damunt l'economia Nacional, les obligacions militars i ha afegit que aquells que coneixen a fons la qüestió dels pressupostos, saben que no s'arribarà a fer economies en el ministeri de la Guerra, fora que es decideixi una reducció en els efectius de l'exèrcit i de l'armada, ço que ningú no s'atreveix a demanar en aquests moments que l'existència de diverses dictadures fan apareixer l'esdevenidor de la pau mundial, com no gaire clar.

En un altre paràgraf del seu discurs, el Dr. Koch ha dit que si Alemanya vol obtenir diners en bones condicions, cal, abans que tot, fer renaixer la pau i la calma política en l'interior del país i després, normalitzar les finances nacionals.

La crisi carbonífera anglesa

LONDRES, 26. — Una important companyia minera establerta a Shelton-Durham, ha anunciat que, davant la persistència de la crisi carbonífera, es ja decidida a cloure la seva mina.

Aquesta mesura, cas de dur-se a la pràctica, representaria un augment del nombre d'obrers en atur forçós a Anglaterra, amb els 2.000 que treballen actualment en les mines de l'esmentada empresa.

El preu del pa a França

PARIS, 26.—Com a conseqüència de la nova puja dels blats, hom anuncia que la setmana entrant augmentarà el preu del pa, en cinc cèntims per quilògram. Tanmateix, si la puja del blat, i en conseqüència, de les farines persisteix, l'augment, en lloc d'ésser de cinc cèntims, serà de deu per quilògram.

Un que vol tornar

SOFIA, 26.—Aquests dies ha circulat amb insistència el rumor que assegura que l'exrei Ferran de Bulgària, té el propòsit de tornar al país i asseguruen

aquests rumors que el viatge recent del cap del Consell de ministres senyor Liapcheff, està relacionat amb aquest sopusat retorn.

Als cercles oficials, la notícia ha estat categòricament desmentida.

Desgraciat accident

NARBONA, 26.—A darrera hora de la tarda d'ahir, mentre els obrers d'una fàbrica de sofre estaven ocupats en la descàrrega de tubs d'oxigen, un d'aquests feu explosió, ocasionant la mort d'un dels obrers i greus ferides a sis d'altres.

Lawn-Tennis

LISBOA, 26.—Els dos partits jugats fins ara per al IV match internacional de Lawn-Tennis Espanya-Portugal, han donat la victòria als tenistes espanyols.

Tejada ha batut Casanova, 6/2—2/6—6/3—6 3

Maier ha batut Verda, 6,4—6 3—9/7.

Or al Banc de França

L'HAVRE, 26.—Anit arribà en aquest port el paquebot «Paris», procedent de Nova York, a bord del qual venen, destinats al Banc de França, 77 barrils amb barres d'or, per valor de 5.000.000 de dòlars.

Finances americanes

NOVA YORK, 26.—El ministre de Hisenda de Mèxic i el president del Comité internacional de banquers, signaren ahir un acord que regula el deute exterior de Mèxic, i la qüestió dels ferrocarrils del país.

Naufragi

TEGUCIGALPA, 26.—El vaixell anglès «Segovia», que feia el servei de passatgers i correspondència entre Jorral i Pitusola, s'esfondrà al llac de Jojoa.

El passatge i la tripulació, foren salvats, però no es pogueren salvar 56 saques de correspondència que portava el dit vaixell a bord.

Societat Artística i Literària

En la sala que té aquesta societat a la Casa Altabella, Riera, 17, s'obrirà demà una exposició de projectes d'escenografia originals de Francesc Soler i Rovirosa, Maurici Vilomara, Miquel Moragas i Salvador Alarma.

—Encara que tard, enguany l'estiu sembla que es vol deixar sentir. No cal que ens deixem vèncer per la calor. Amb molt poc preu podreu adquirir neveres, geladors, galledes per gel, refrescadors d'aigua (noveta) i moltes altres coses per combatre'l a La Cartuja de Sevilla.

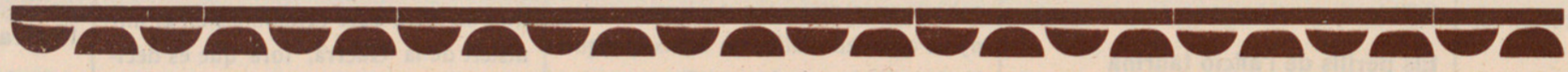
—Els que tinguin de casar-se, s'els presenta una bona oportunitat per comprar el mobiliari en bones condicions, doncs la casa Santiago Domech, liquida els mobles de fabricació dels locals del carrer de Palau, 8 i 10, amb objecte d'utilitzar-los per taller, com ampliació dels que ja té al carrer de Barcelona, 15.

FÀBRICA D'ANISSATS

LICORS - XAROPS - ORXATES

Casa fundada l'any 1840

ANTONI GUALBA

XAMPANYS

Detall: Santa Teresa, 30

TELÈFON, 64

MATARÓ

TELEFON 151

Construcció d'embalatges i envasos marcats
i pulits, per xampanyes, vins, licors, olis, etc., en
fustes de pi, i pi en totes les seves varietats.

~ ~ Especialitat en caixes per l'exportació ~ ~

ZENITH

el rellotge de

Precisió astronòmica

El venen les bones rellotgeries

A MATARÓ CASA ROURE

**TINTORERIA, BLANQUEIG, MERCERITZATS
VAPORATS I PERXATS**

Fills de Llorenç Llinàs

CASA ESPECIALITZADA EN
COLORS INDANTHEN, NEGRES OXIDATS, BLANCS ESPECIALS,
COLORS SÓLIDS SOBRE SEDA, FIL I COTÓ

FÀBRICA I DESPATX:
LLULL I FRA LLUIS DE LLEÓ
TELÈFON 44

MATARÓ
(BARCELONA)

JOSEP LLEONART

TALLER DE FUSTERIA MECÁNICA

La recent ampliació d'aquests tallers i l'instal·lació de màquines moderníssimes em permeten oferir el més esmerat i rapidísim servei en tots els encàrrecs que s'em confiïn

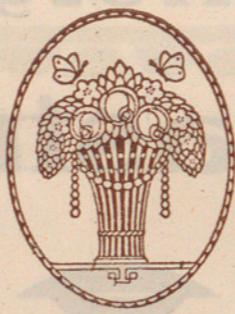
MILANS, 2 I 4

(XANFRÀ ALTAFULLA)

MATARÓ

PLANTES I FLORS

Frederic Pera

Camí de la Geganta

MATARÓ

Telèfon 136

BAR CANALETES de Joan Graupera

Única casa a Mataró que serveix Orxata Valenciana natural de xulla
Gelats de totes classes ◆ Cocktails econòmics ◆ Cafè exprés

Riera, 78

MATARÓ

Telèfon 186

Manufactura de Gèneres de Punt

NOÉ I C.^{ia} S. L.

Especialitat en mitges i Calcetins
Tipos Cotton i Standard
en sedas i sedalina

Fàbrica i Despatx:

ILURO, 33

Telèfon 338

MATARÓ

Manufactures de Punt

Joan Roca i Ximenes

Mitges i mitjons de totes classes
per a home, dona i nens
Especialitat en gèneres fins, en
sedes, sedalina i fantasies

PAIS I EXPORTACIÓ

Reial, 264-266

Apartat, n.º 3

Mataró

Cereria de JOSEP SERRA CONTIJOCH

SUCCESSOR DE JAUME TARDÀ

CASA FUNDADA EN 1505

Sant Cristòfor, 17

MATARÓ

Telèfon 217

Vda. i Fills de Joan Viada

Casa Fundada en 1895

Adorno i Iluminació de
Temples, salons, exposi-
cions, jarlins: Reclinato-
ris, cadires, butaques ca-
dires de Viena, plegables
: : : i d'enea : : :

Entarimats per a teatres,
Envelats, Catifes, "passi-
llos", Veles, Tribunes,
: : : Etoiges, Grades : :

Magatzems

Rda. Alfons XII del 98 al 104
i Corrijos 42 al 48

Despatx
Amalia, 21
Telèfon 354

Encàrrecs a Barcelona
Agència Viada
Rech, 21

LA ACTIVITAT : JOSEP PALAUS

PRIMER RECADER EN AUTO CAMIONS

MATARÓ—Encàrrecs: Santa Teresa, 59—Telèfon 217
Encàrrecs a BARCELONA: Claris, 66—Telèfon 70.456.—Plaça de les Olles, 9
Telèfon 20.558.—Princesa, 34—Telèfon 16.103
Moncada, 9—Telèfon 19.844

“ZURICH”

Companyia General d'Assegurances contra els Accidents i la Responsabilitat Civil

“AURORA”

Companyia Anònima d'Assegurances contra Incendis

“Navigazione Generale Italiana”

Companyia que fa el servei de les Amèriques amb els majors i més ràpids supertrasatlàntics de la Marina Italiana

Agent a Mataró i pobles litoral: **JOAN FONTANALS I VIDAL**
Lepanto, 50 - MATARÓ

Casa Mensa

MÀQUINES
PARLANTS
DISCS
PIANOS
de LLOGUER

AFINACIÓ I
REPARACIÓ
DE
PIANOS

Carrer Reial, 259

MATARÓ

GRAN SASTRERIA “LA CIUTAT DE MATARÓ”

PERE BALASCH
PLAÇA SANTA ANNA, 7 MATARÓ

Ha quedat inaugurat en el present mes l'establiment
de

PERE JAUME TORRENTS

SASTRE - MODISTO

Riera, 40

Mataró

AIGUA-GAS-ELECTRICITAT

Instal·lacions i reparacions de TERMO
SIFON i calefacció

Instal·lacions de QUARTOS de BANY
Vidres de totes classes

BATERIA DE CUINA

JOAN BIGAY Riera, 13
MATARÓ

Confiteria i Pastisseria

Enric Miracle i Vila

Vins, Xampanyes i Licors de
les marques més acreditades

TELEFON 54 - MATARÓ - RIERA, 35

Pròxim trasllat al nou local adquirit expròfés en la mateixa Riera, 54 bis

TALLERS DE

FUSTERIA MECÁNICA

Joan Alum ~ Eduard Valls

Rambla del Duc de la Victoria (Cantonada Masevà)

Per a major comoditat del públic, continuen rebent-se els encàrrecs en el domicili de Joan Alum, St. Josep, 16

FABRICA DE GENERES DE PUNT

FILL DE J. ROCA I PINEDA

Camisetes i Calçotets de Fil, Cotó i Sedalina per Home i Nen

Cooperativa 46

MATARÓ

Telèfon 95

F. Anglada i Solà

Fustes, Embalatges i Envasses
Caixes alambrades pròpies per a l'exportació

Muralla del Tigre, 12 - MATARÓ - Telèfon 278

FRANCISCO MAURET MORAGAS
CONSTRUCCIONS MECANÍQUES
ESPECIALMENT PER A MÀQUINES DE LA INDUSTRIA
DEL GÈNERE DE PUNT

STOCK PECES DE RECANVI
GRAVINA, 27 MATARÓ

Funerària "La Sepulcral Mataronesa"

DE

MIQUEL JUNQUERAS

Casa central, Despatx, Tallers i Gagatge:

Mossèn Cinto Verdaguer, 10 i 12

Sucursal:

Sant Benet, 24 - Telèfon 111

MATARÓ

Sucursal a Argentona: Carrer Rosés número 1

HOTEL MONTSERRAT

BLAI TRABAL

Servei de coberts i a la carta. - 75 luxoses habitacions
Cambres de bany. - Servei de primer ordre. - Calefacció.
- Local instal·lat amb tots els avantatges higiènics
que requereix la vida moderna. - Garatge i cavallerissa.

Encarregat del servei de Restaurant i Refrescs del
CASINO D'ARGENTONA

Sant Agustí, 1

MATARÓ

Telèfon 128

FRANCISCO CAMP

RECADER DE MATARÓ A BARCELONA

MATARÓ: Carrer de Palau, 24

BARCELONA: Aroles, 3. Petxina, 5 i Plaça Comercial, 10, Centre
de Recaders (Davant el Mercat Central).

TELÈFON 16682

PINTURA EN GENERAL

PAPERS PINTATS

DECORACIÓ
PERE FABRÉS

RIERA, 17

MATARÓ

ST. RAMON, 6

GASOSA

"UNICA"

FABRICANT: **R. PONS**

Carme, 44

Telèfon 46

Mataró

Dipòsit de Cervesa MORITZ i ROSA-BLANCA

ORANGE PONS Deliciosa beguda refrescant

Veritable FRUCHAMPAÑ PONS

SENYORA?

Recordi que amb l'aparell

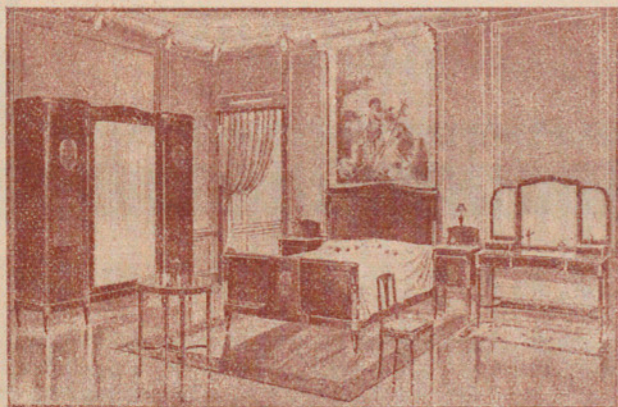
RUSO

obtindrà l'ondulació permanent
més perfecta i absolutament inofensiva

CASA PATUEL

MATARÓ

ABANS DE COMPRAR MOBLES

consulteu preus a la

CASA BOADAS

on trobareu els millors i més barats

Sant Josep, 39

(al costat de l'Escola)

MATARÓ

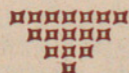
"Cafè-Bar del Centro"

Plaça Santa Anna, 8

MATARÓ

ANTIGA CASA
FÈLIX CASTANY CABOT

GRAN ASSORTIT EN EDREDONS, COIXINS, ESTORS,
ALFOMBRES I DEMÉS ARTICLES DEL RAM
NOVETATS EN LLANES, SEDES
I COTONS

Telèfon 321 Carrer de Barcelona, 53 MATARÓ
(Davant de la Peixeteria)

J. A. Clavell Duran

TINTORER

VILASSAR DE MAR

Per encàrrecs a Mataró:

J. SOLER MOREU - Santa Teresa, 2 - Telèfon 312

MAQUINES PER A GÉNERES DE PUNT

"COTTON" I CIRCULARS

PER A FABRICAR MITGES I CALCETINS

ALBERT GNAUCK

SUCCESSOR DE VDA. DE GUSTAU GNAUCK

CONSTRUCCIONS I REPRESENTACIONS

MATARÓ

CASA FUNDADA A ESPANYA EN 1890

AGULLES, PLATINES, PUNXONS I ACCESSORIS DE TOTA CLASSE

PER A LA INDUSTRIA DEL GÈNERE DE PUNT

REPARACIONS ESPECIALITZADES